Het Iseghemsche Volk

Katholiek Volksgezind Weekblad

Tweede Jaargang. — Nr 4 — Zondag 26n Januari 1913

INSCHRIJVING
Een jaar : 3.00 fr. — 6 maanden : 2.00 fr.
Prijs per nummer : 5 cent.

DRUKKER-UITGEVER
We A. VAN MOORTEL-DE KEYSER
Rousselarestraat, 3, ISEGHEM.

Gewone aankondigingen : 25 cent. de reke.
Rechterlijke aankondigingen : 1 fr. de reke.
Groote en langdurige aankondigingen volgens overeenkomst.
Voor de aankondigingen buiten de twee Vlaanders, zich wenden tot AGENCE HAVAS, Martelaarsplaats, 8, Brussel — Beursplaats, 8, Parijs — Cheapside, 113, Londen

UITSLUITING EN RECHTVEERDIGHEID.

De alom voorkomende uitsluitingen of «Lock-outs» door de fabrikanten gepleegd op hun werklieden schept de noodzakelijkheid eens in die zaken dieper in te gaan, en ze wat verstandiger te bespreken dan met herberggezeever of onnoozelen praat.

Die allernieuwste uitvinding onzer allermodernste tijden schijnt een zoo verbazend-uitzonderlijk dwangmiddel te zijn dat het tot nu toe onbehandeld bleef zelfs bij onze beste katholieke geleerden. Wij hebben echter, op gebied der zedeleer, dezelfde onveranderlijke katholieke beginselen, en 't valt te oordeelen hoe ze hier moeten toegepast worden.

Laat het ons beproeven. Een ander kan het verbeteren of volledigen.

De uitsluiting is wel het algeheel of gedeeltelijk weigeren van werk door den patroon aan zijn arbeiders, *om hen zoo* te dwingen tot het aannemen van bepaalde werkvoorwaarden.

Aldus op zijn eigen beschouwd, kan men niet voorenop beweren dat het rechtveerdig of onrechtveerdig is, evenmin als men dit doen kan van de werkstaking.

Immers, gelijk de werkman niet verplicht is alle arbeidsvoorwaarden van den patroon te aanveerden, zoo is de patroon ook niet blootweg verplicht alles aan te nemen wat de andere partij eischt ; *binnen de perken van rechtveerdigheid en liefde* is het hem toegelaten zelf voorwaarden te bepalen, en bij weigering geen werk te geven.

Waar staan die palen van rechtveerdigheid en liefde ? Niet alle zijn voorenop aan te wijzen, en 't zijn vooral de omstandigheden der voorkomende strijden die ze meest klaar soms doen uitkomen.

Zoo kunnen we reeds vast en zeker zeggen dat de patroon onrecht zou plegen met door de uitsluiting een wettig bindend contrakt te breken, eveneens met onrechtveerdige eischen te stellen.

Dus eerst gezien naar een wettig bindend werkverdrag! Is dit hier wel voor handen, in onze streken, en in onze bestaande vormen van werkaanveerding? Er is hier zeker overeenkomst tusschen patroon en werkman, daargelaten dat er wel veel viele op te merken op de verscheidene omstandigheden waarin het wordt aangegaan. Maar voor hoelang bindt dit verdrag? Als een werkman werk aanneemt bij een fabrikant is het met de voorwaarde van : Alle dage uit? of is het met dien verstande dat een patroon het niet opgeeft, zelfs aan een enkelen werkman, en dus nog veel min aan al zijne arbeiders — tenzij om zware tekortkoming aan hun arbeidsvoorwaarden?

Wij meenen wel dat dit laatste het geval is! Is het zoo dan kunnen we seffens, uit den aard zelven van het werkverdrag, het volgende besluiten : Een patroon die zijn werklieden uitsluit, alhoewel ze aan al hun arbeidsvoorwaarden voldoen, alleen omdat werklieden van een anderen patroon in staking zijn, bedrijft een onrechtveerdigheid door breuke van arbeidsverdrag! Want al ware de staking dier andere werklieden nog zoo onrechtveerdig, die tweede patroon kan dit toch niet doen doorgaan als een tekortkoming aan de arbeidsvoorwaarden van de uitgesloten werklieden.

Ook nog, zegden we tweedens, zal hij onrecht plegen met door de uitsluiting onrechtveerdige eischen te willen doen deorgaan. Dit ware het geval in de veronderstelling dat een of meer patroons uitsluiting pleegden om de werklieden-vakvereenigingen plat te leggen — hetgeen wel zeker geene ingebeelde veronderstelling is. Immers het recht van vereeniging is een natuurrecht, zoowel van den werkman als van den patroon; en dit willen beletten is een onrechtveerdige eisch stellen.

't Ware ook nog het geval in de volgende veronderstelling. Neem dat in een stad van verscheidene werkhuizen, de werklieden van éen dier werkhuizen een redelijke loonsverhooging gevraagd en bekomen hebben, maar dat nu al de overige fabrikanten, uit vrees diezelfde loonsverhooging ook door hunne werklieden gevraagd te worden, die vraag door de uitsluiting willen beletten. 't Is immers een onrechtveerdige eisch de werklieden het recht te weigeren rechtmatige en redelijke werkvoorwaarden te vragen.

We moeten echter nog dieper de zaken inzien.

Zelfs al verbreke de patroon geen wettig werkverdrag, al stelle hij geen onrechtveerdige eischen, nog is de uitsluiting daarom niet rechtveerdig. Immers men bedenke wel de volgende leering, ons door Paus Leo XIII in «Rerum Novarum » voorgehouden, en door onze werkgevers al te weinig gekend. De werkman, daar hij niets bezit, is *van nature* verplicht om door zijn *arbeid* in zijn onderhoud te voorzien. Hij moet dus minstens door zijn arbeid genoeg kunnen winnen voor zijn levensonderhoud. Daartoe moet de werkman dan wel eerst en vooral van natuurswege een recht op arbeid hebben. Daar nu de winstgevende arbeid niet mogelijk is zonder grond of kapitaal, staat dus tegenover het recht van den arbeider *de plicht van de kapitaal- of grondbezitters hun grond of kapitaal beschikbaar te stellen,* en dat weigeren is onrecht plegen.

't Is waar, dat recht der arbeiders en die plicht der werkgevers is onbepaald in dien zin dat men daaruit niet kan afleiden over 't algemeen : dat zulke bepaalde patroon aan zulken bepaalden arbeider werk moet geven. Maar de omstandigheden zijn daar om die bepaling wel vast te stellen. Zoo zijn de fabriekwerklieden van onze nijverheidssteden wel de bepaalde groep arbeiders met hun recht op arbeid tegenover den groep fabrikanten van die steden, die ten andere door de oprichting hunner werkhuizen de werklieden daarheen hebben getrokken en geheel afhankelijk gemaakt van die werkhuizen. Past dit bijvoorbeeld toe op Ronse : daar staan de fabriekwerkers van Ronse tegenover de fabrikanten van Ronse met een wel bepaald recht op arbeid van wege die fabribanten. Dus die werklieden buiten de fabriek zetten is een onrecht plegen, wel te verstaan als die werklieden van hun kant voldoen aan rechtveerdige eischen van den patroon. *('t Vervolgt).*

DE NIEUWE DEKEN VAN ROUSSELARE.

Eene uiterst belangrijke bediening toevertrouwd aan een uitgelezen man :

Niemand zal ontkennen hoeveel er gelegen is aan een wijs bestier te Rousselare.

De wijze voorzienigheid van zaliger Deken Loys, de krachtdadige medehulp zijner priesters en de edelmoedige ondersteuning van veel burgers en werklieden hebben het nijverig en voorspoedig Rousselare bewaard en versterkt als het bolwerk van 't kristen West-Vlaanderen.

Noemt mij eene stad, waar zooveel nijverheid bloeit, en waar medêen zooveel godsdienstige en maatschappelijke werken tot stand gekomen zijn. Noemt mij eene stad, waar zooveel fabrieken en werkhuizen het volk door allerhande slechte leerstelsels en socialistische strekkingen beïnvloeden, en waar nochtans de verderfelijke socialistenpartij zoo klein en onbeduidend is !

Zeer Eerw. Heer DE SAEGHER

En al die werken moeten voort in stand gehouden en verbeterd worden. En die godsdienstige overtuiging moet voort bewaard en versterkt worden :

Eene groote en lastige taak! Veelvuldig zijn de vijanden die dat werk bekampen, en groot de moeilijkheden die den last verzwaren : Veel moet er daartoe *gebeden en gestreden* worden.

En wie zou dat beter aandurven, dan hij de Zeer Eerw. Heer Deken Desaegher, die door bidden en strijden zijn klein seminarie hier in stad gebracht heeft op een voet, waar tot nu toe geen een gesticht in gansch België gestegen is.

De Eerw. Heer Desaegher is een man van de daad, die door zijn bidden en werken veel tot stand gebracht heeft, en van wien Rousselare veel goed mag verwachten.

De Eerw. Heer Edward Desaegher is geboren te Lichtervelde den 21 Februari 1875. Zijn vader is eere-notaris en zijn broeder is thans principaal van het kollege te Yper.

De Eerw. Heer Desaegher werd priester gewijd te Doornik door Mgr Walravens in 't jaar 1898 : hij deed schitterende studiën te Rome aan de Gregoriaansche Hoogeschool en wierd er doctor in wijsbegeerte en godsgeleerdheid.

Na zijne studiën werd hij onderpastor te Pitthem in 't jaar 1901 tot April 1903. Dan benoemde hem Monseigneur Waffelaert, bisschop van Brugge, tot professor van wijsbegeerte in 't klein seminarie te Rousselare, en hij volgde er op als superior aan den Eerw. Heer Devroe in Juni 1908.

Mocht hij nu lange jaren te Rousselare als Deken blijven. Zijn zielenijver en zijne werkzucht voor het goede zal er een ruim veld vinden. Mocht hij er al het vertrouwen genieten dat zijne wijsheid inboezemt, al de genegenheid die zijn gulden herte verdient en al de ondersteuning die zijne taak vereischt.

Ondanks de droevige omstandigheden waarin de stad nu verkeert, wordt de nieuwe Deken heden Zondag plechtig en feestelijk ingehaald, omdat het godsdienstig volk van Rousselare daardoor zijne liefde wil bewijzen voor de priesters, en zijn eerbied voor hun herderlijk gezag.

Mochte God den nieuwen Deken een lang en gelukkig bestier te Rousselare verleenen!

ONS VOLK IS ZIEK.

Franschelarij
is zijn eerste ziekte !...

Zie ! rondom rond : overal op de huizen prijken Fransche opschriften. 't Zij men Fransch kenne of niet, men wil Fransch doen. Een teeken dat men reeds half Fransch is.

Met Nieuwjaar ontving men nieuwjaarkaartjes : de groote meerderheid was Fransch. Van den armen straatvager tot den rijken kasteelheer, Fransch meestal dat de klok sloeg !... Och arme !

* * *

De grootdoenerij onzer hoogere standen heeft dit zoo gemaakt. Al ons Fransch dient maar in 99 gevallen op 100, om Vlamingen, die groot willen doen en Fransch spreken, te woord te staan. Met Franschmans moeten we schier nooit spreken.

Ons rijk volk spreekt en eischt Fransch. De scholen, die eerst en vooral zoeken te bestaan, leveren de ware die het meest gevraagd wordt : Fransch tot nogtoe. Het min rijk volk moet ofwel van de rijkeren leven ; ofwel aapt ze na.

De grootste apen echter zijn toch nog zij die ons volk zoo verbasteren.

* * *

De tweede ziekte is

de drankzucht.

Een groot deel van Vlaanderen is bezig met zich dood te zuipen. Een dronkaardsvolk is een volk van zwakkelingen op alle gebied. Aan de drankplaag sterft ons volk lichaamlijk, geestelijk, voor een groot deel.

De plichtigen zijn nogeens in de eerste plaats zij die ons volk dat verderf in kan en glas verkoopen. De brouwers en meer nog die verfoeilijke aandeelhouders in cooperatieve brouwerijen die er van leven ; de herbergiers die in hunnen dienst propaganda maken. De minister van geldwezen, een artikel der nieuwe drankwet verklarend, heeft gevonden, dat de herbergiers-huurders van een brouwer, de knechten van dezen brouwer zijn. Heel waar! En dan nog meestal trouwe knechten, die de hun opgelegde taak, bier te verkoopen tegen 't geld, de gezondheid, 't verstand, de zedelijkheid van ons volk, met nauwgezetheid, met ijver, met drift vervullen. Jammer echter dat de minister de brouwers, hierdoor zoo machtig aangesteld, niet, in plaats van hen te ontlasten, heel doornijpend heeft belast, volgens hunne macht, dit is naar gelang 't getal hunner knechten-herbergiers : dit ware rechtvaardiger, en menschlievender geweest.

Toch zal dit moeten komen, ofwel ons volk gaat geheel en gansch te kwiste.

* * *

Een ziekte, die volgt grootendeels uit de voorgaande is

de broekvagerij :

broekvagerij aan al hoogere ! Gerust zijn in alles wat geene onmiddellijke geldwinning of onmiddellijk genot is. Gerust zijn in alle hoogere bezigheid : vakkennis en onderwijs ; godsdienstige ontwikkeling in het bijzonder.

* * *

En toch, moet dit spijts alles doorgevoerd worden! We moeten ons volk zuiveren en redden van
de drankplaag,
de ijdeltuiterij, de Franschelarij,
en het oppervlakkige, holle slaaf- en genotsleven.

Elkeen wie kan, sla hand aan 't werk en doe een duw : weze zelf eenvoudig waarheidlievend, waarheidnastrevend ; en grijpe verder toe waar hij kan.

In den Werkliedenbond.

Broeders ondereen!

De groote menschelijke familie.

We hebben, in twee voorgaande artikels, de wereld leeren aanschouwen met God als middenpunt. Of beter, we hebben midden de wereld, God leeren zien als middenpunt, steun en stuurman van de wereld : dit dus moeten we niet meer herhalen.

We mogen echter nog wel, uitdrukkelijk vragen, dat elkeen die Godsgedachte klaar voor den geest zou houden, en haar zijn heele leven zou laten bestralen.

God immers is, zooals de dichter Vondel zong : « der zonnen zon, de geest, het leven, de ziel van alles... »

Daarover weiden we thans niet verder uit.

* * *

We vestigen integendeel nu de aandacht op
de menschen in 't ronde.

Ziet, rond ons om God leven we met honderden, duizenden, millioenen menschen hier op de aarde, al menschen van hetzelfde slag, alhoewel zeer verscheiden van uitzicht en begaafdheid. We leven elk aan zijn kant. En dikwijls zijn we onbewust van den band, die ons dicht aaneensnoert. En toch
die band bestaat.

Waarlijk zijn we allen familie aan malkander, maken we allen samen ééne groote familie uit.

* * *

Inderdaad, wanneer we, ons dagelijksch brood vragend, naar God onzen Meester opzien, zeggen we allen gelijk : *Onze Vader die in de hemelen zijt!*

God is dus ons aller Vader; wij zijn allen zijne kinderen.

Zoo is het wel inderdaad! Heeft God ons niet allen het leven gegeven? Heeft Hij het ons gegunde lichaam niet belevendigd, die gestempeld en gemerkt tot een waar menschelijk lichaam, door de instorting van eene onmiddellijk door Hem geschapen ziel? Van een ziel dan nog wel, geschapen naar zijn eigen beeld en gelijkenis, een ziel, geest zooals Hij zelf en eveneens begaafd met verstand en vrijen wil. Zijn we dus, in dit opzicht niet reeds eenigszins zijne kinderen?

Maar nog wezenlijker heeft God ons zijne kinderen gemaakt. Toen Hij de eerste menschen schiep: ook toen ons het doopsel werd toegediend : heeft Hij in onze ziel een gave gestort, die geheel ons wezen tot een hoogere orde heeft opgevoerd; heeft opgevoerd tot een hoogte, die al het geschapene te boven gaat; tot een hoogte dus, die ons in het goddelijke brengt : immers boven het geschapene, hebt ge maar juist het goddelijke meer. Welaan! God heeft ons door de gratie — want aldus heet die ingestorte vrijelijk toegestane gave — goddelijk gemaakt. Immers die gratie is niets anders dan een deelzaamheid aan de goddelijke natuur, die ons dus eenigzins op God gelijken doet.

En nu, God ons op Hem gelijkend vindend, heeft ons aangenomen als zijn kinders.

Zoo, door de gratie, door de verheffing tot den bovennatuurlijken, tot den goddelijken staat, zijn we, in nog meer waren zin, kinders (aangenomene kinders) van God geworden.

* * *

Maar is dit zoo, dat wij menschen, allen Gods kinders zijn, dat God ons aller Vader is : dan is het evenzeer waar, *dat wij, menschen, allen leden zijn eener groote, groote familie waarvan God de Vader is, en waarvan wij de kinders zijn.*

Dan is het evenzeer waar dat **alle menschen broeders en zusters zijn onder malkaar,** en dat allen, als dusdanig, moeten leven : malkander beminnende en goed doende.

Wordt dit altijd wel in acht genomen?...

We zullen daar nog verder over spreken. Vooralsnu zouden we willen, dat die groote voorstelling, dat dat groote gedacht van : « *de menschelijke familie, die alle menschen broeders en zusters maakt* », klaar en levendig, vast en onwrikbaar vóór den geest zou staan en blijven :

God het middenpunt van alles.
Alle menschen zijne kinders.
Hij hun aller Vader.
Zij allen broeders en zusters onder elkander!

KRONIEK VAN DE WEEK.

Het hospitaal te Jette-St-Pierre! — Brussel heeft eenige miljoenen gekregen om een hospitaal te bouwen; zeven of acht miljoen. — Daar kunt ge iets meê zetten, vindt ge 't niet. — En ze hebben iets gezet.

Een katholiek gemeenteraadslid, M. Brassine, een ondernemer, heeft in openbare zitting verteld wat men gezet heeft; gebouwen waar 't water doorzijpelt, muren die begeven, keukens zonder schouwen. Hij besloot dat het hospitaal wel vier of vijf miljoen meer zal kosten om wille van de ongelooflijke dwaasheden die daar uitgemeten werden. De sterkste tuiters overschreeuwden hem wel; maar er werden toch leden gevonden onder de meerderheid die den Heer Brassine gelijk gaven en steunden. Dat hospitaal en heel die zaak staat onder de bevoegdheid van een socialist-schepen, M. Maes.

Afschuwelijk. — De moord te Deurne. En bij lang geen gewone moord. Jos. Peelmans en Josephine Vergouwen wandelden nabij het park Cogels, te Deurne bij Antwerpen. Een Fransche apache, Gustaaf Gaugain, geboren te Euron in 1881 en woonachtig te Parijs, volgt de jongelieden, die hij voor den eersten keer van zijn leven zag, en schiet op het meisje dat levensgevaarlijk gewond op de baan valt. Hij schiet op den jongeling, schiet op het volk dat helpen komt, herlaadt zijn wapen en schiet weêrom, doch bij mirakel, zonder iemand te treffen. Hij vlucht wat verder en schiet zich neêr.

Op een boekje, dat men in zijn kleederen vond, had de afschuwelijke kerel geschreven:

« Ik ben een vijand van de kerk... en van den Heer Cognacq, eigenaar van de Samaritaine te Parijs, en die drie honderd miljoen rijk is. Die vijanden laten mij geen oogenblik met rust en beletten mij te werken. Daar men mij mijn brood ontnomen heeft, blijft er mij slechts een toevlucht over: de zelfmoord. Stel ik een einde aan mijn leven, dat die twee bandieten er de verantwoordelijkheid van dragen. »

Die twee bandieten!... de Kerk! Die Kerk die den afschuwelijken kerel had kunnen en willen redden, verheffen, gelukkig maken... had hij zelf maar gewild.

Een keer te meer is 't bewezen dat de bandieten anti-klerikalen zijn!

Een keer te meer bewezen waar de onafhankelijke zedeleer naartoe leidt.

Dat ze hun zedeleer, hun onzijdig onderwijs en hun... apachen maar in Frankrijk houden, we zijn geen beetje jaloersch — en voor dergelijke moordtooneelen huiveren we.

Brussel. — Zondag laatst toog een Vlaamsche Stoet door Brussel. 10.000 betoogers — om recht te vragen en gelijkheid voor ons leger. Geestdrift en begeestering was er en veel: al de redenaars waren 't akkoord om namens het Vlaamsche volk volledige gelijkheid te eischen. Wij moeten geen stroom verwekken, zegde er een, wij zijn een vloed die 't land overstroomt. En socialist Deswarte eindigde met een machtspreuk: « Een socialist die daar tegen stemt, is der demokratie onwaardig »,

E. P. Cambier, die verleden jaar door Vandervelde gelasterd werd in volle Kamers heeft nu een nieuwen logetoer beleefd.

Hij werd immers beschuldigd van... echtbreuk en kindermoord. Een Zweed, Munsch, protestant en vrijmetselaar, die procureur is, belastte zich met die zaak, deed twee christen vrouwen, die volstrekt onplichtig waren, een maand lang in hecht houden.

Was het niet dat we weten dat de loge en haar trawanten tot alles bekwaam is, we zouden verbaasd staan zien en zeggen: Hoe is het toch mogelijk? Die kerels gaan oprecht met duivelsche arglistigheid om, ze halen 't bij den duivel, om de paters in 't net te brengen. Maar Pater Cambier heeft dien kerel bij de lepels gepakt en ge moogt zeker zijn dat wat Pater Cambier hem meêgeeft van geen stroo is.

We keeren op die zaak terug. Die schandalige logemanieren moeten door ieder mensch gebrandmerkt worden.

De Opvoering van Walgrave's « blindgeborene. »

in Sint-Amandscollege te Kortrijk.

Het deed me waarlijk genoegen te hooren dat de jonge studenten van St-Amands college het aandurfden het heerlijk bijbelspel van Walgrave op de planken te brengen. Verheugend feit dat men nu niet meer bij het alledaagsche en vaak platte blijven wil zelfs op tooneelavonden, maar dat ook bij zulke gelegenheden een hooger vlaamsch kunstleven naar boven komt.

Of het nu niet gewaagd was een stuk van zoo 'n gehalte uit te kiezen, daarover mag enkel de opvoering spreken, en die uitvoering is zeker moeilijk. Ik laat dan de verantwoordelijkheid op andere wegen en wil me hier even ophouden bij het werk van den tooneeldichter.

Er gaat een frissche verkwikkende tocht door onze tooneelliteratuur, die evenals de vele kunstuitingen, van kristelijke en katholijke zijden met groote bevoegheid wordt beoefend en in haar veredelend streven haar geloovigen oorsprong verraadt. Te lang had men van onze zijde die macht van het tooneel uitsluitend ten dienste van het kwaad gelaten, zonder te denken aan 't feit dat dit zedelooze tooneel aan onze kristene vertooningen en mirakelspelen ook veel te danken had, en dat in vroeger dagen het tooneel de kristene levensdeugd zoo krachtvol ten dienste stond. Zonder nog te wijzen op de Amerikaansche beweging van Miss Zummis, die met goedkeuring der bisschoppen, niet strijdt tegen het zedelooze tooneel, maar ijvert voor de verspreiding van het goede tooneel, moeten we enkel wijzen op de vele bijbeldrama's en evangeliespelen, die goddank, in de laatste jaren gedicht werden en opgevoerd in ons vlaamsche land. Onder deze gewrochten neemt de Blindgeborene eene eereplaats in.

Het verhaal is geput uit het Evangelie van St-Jan: een blindgeborene, die dagelijks aan de poort van den tempel aalmoezen kwam afbedelen werd op een Sabbatdag door den Heiland ziende gemaakt. Priesters en schriftgeleerden in haat tegen den Zaligmaker ontvlamd, willen het wonder loochenen. Heeft die man dan waarlijk blind geweest? De ouders worden bijgeroepen en onderhoord. Vergeefsche moeite, dit alles komt het wonder in heller daglicht stellen, tot dat de vijanden van den Heiland besluiten: dat het toch wel een wonder zijn moet, maar dat de wonderdoener zelf een bedrieger is en uit den booze, want... de rust van den Sabbat had hij door zijn wonderwerk gebroken!

Zoo besloten die hooggeleerde schriftverklaarders, maar de arme blinde wilde zijn weldoener zoo niet hooren hoonen, noch kon zijn gezond verstand zoo'n onsamenhangende bewijsvoering slikken, en « hoe dan, verklaard, vroeg hij dat God als werktuig zijner wonderen, een bedrieger en zondaar uitkiest? » Daarop verontweerdiging; antwoorden doet men niet, maar schelden en lasteren. Een gansch verschillend onthaal wacht den armen verstooteling bij den Heiland, en wien bij eene eerste ontmoeting de oogen van het lichaam voor het vergankelijk licht werden ontsloten, worden nu de oogen der ziel geopend voor het blijde licht van het geloof.

De heeling der lichamelijke kwalen, was dan het beeld van, en het middel tot de genezing van de zielen. En heerlijk stelde de dichter deze waarheid op den voorgrond, met bij de genezing van den blinden, de bekeering te stellen van een Griek, die jarenlang in de duisternis van het heidendom dolend, de waarheid zoekend bij alle gekende wijsgeeren en de vreugde aan alle levensbronnen, toch eindelijk bij den Meester komt nederknielen, en dan eerst het licht voelt op gaan in zijne duistere ziel.

Dit heerlijk thema is door Walgrave ook heerlijk ontwikkeld. Geene hoogdravende taal die 't stuk voor den minderen man ongenietbaar maakt, maar de statige eenvoud en de natuurlijke ongedwongenheid aan het evangelieverhaal eigen; vrij talrijke schrifttuurteksten en beeldspraken die 't verhaal een ongemeenen rijkdom en een trouw — afgekeken karakter komen bijzetten zonder het voor een kristen toeschouwer min begrijpelijk te maken; eindelijk, waar het uit den aard der zaak zelf ietwat aan actie mangelde, heeft de schrijver dit weten in te winnen door een verbazend rijke sceneering. De heerlijke tempel met wit-marmeren zuilen en gulden kapiteelen, waartusschen de onzeggelijk schoone stad met hare witte zonneblijde huizen: groene heuvelen en helder blauwen hemel, ziedaar het tooneel, waar nu ook voor het feest de looverkransen zijn opgehangen en de reusachtige gouden kandelaars zijn uitgesteld. En daartusschen beweegt zich die kleurrijke Oostersche dracht, de bonte, met goudbestikte gewaden der hoogepriesters, en die blijzingende stoeten die majestatisch ten hoogen tempel ingaan.

Tusschen de drie bedrijven heeft de dichter even zoovele zangkoren ingelascht, naar het voorbeeld der ouden. Ieder koor is een lijrisch gedicht waarin de hoofdgevoelens van elk bedrijf worden weergegeven. Ik durf het hier de schoonste brok van het gansche werk, te zoeken in het eerste tusschenspel, waar op zoo'n aangrijpende wijze het ongeluk van den blinde wordt uitgedrukt, en dat ik nu als laatste woord gedeeltelijk wil overschrijven.

Beklaagt hem, die niet zien en kan,
Die nooit de zon of 't licht ervan
Aanschouwd heeft, en gezeten is
In altijd zwarte duisternis!
De zon gaat op, de zon gaat neer,
En brengt getrouw den dag ons weer;
den heldren dag
den blijden dag,
Gelijk aan Godes liefdelach;
Met licht en schaduw overhand,
Met regenwolk of zonnebrand,
Met groen geboomte en bonte bloemen.
Wie zal de gaaf des lichts ooit weerdig
[roemen?

. . . . . .

Beklaagbaar die van moeders mond
Den lieven lach niet ondervond!
Beklaagt hem, ja, maar duizend keer
Beklaagt den armen dolaar meer.
Die ziende wat het oog hem biedt,
Het helder licht van God niet ziet.

Onze Kamers.

De Senaat. — De heer Wittmann, katholiek senator voor Mechelen-Turnhout, is overleden; de heer Van den Nest, liberaal voor Antwerpen, heeft ontslag ingediend.

De Kamers. — De heer Devèze heeft waarachtig zijn kans verkeken. Die heer was vroeger prefect van een congregatie en is nu al wat ge wilt, maar niet katholiek. Die jonge heer heeft aardige gedachten en had Dinsdag daarbij aardige mistie. Hij ondervroeg den minister van oorlog over benoemingen in 't leger. Dit bakvischje van de loge is van meening dat men bij het leger de bekwaamheid en bevoegdheid van de officieren niet kennen kan, daar er nooit oorlog is; en bijgevolg dat het mis is *jongere* officieren tot hoogere ambten te benoemen om reden van meerdere bekwaamheid. Hij ondervroeg verder over 't geval van generaal de Neuter en commandant Warnant.

Minister de Broqueville heeft aan dit heerschap bewezen dat men hier lijk elders de bekwaamheid en bevoegdheid niet alleen mag maar moet in acht nemen. Toekomende week zal hij zijn woord zeggen over de Neuter en Warnant. Devèze zal wel zien dat hij beter dat « potje » had gedekt gelaten.

De heer *Delbeke van Rousselare* zal Dinsdag interpelleeren over de *uitsluiting* te Rousselare.

Nu is 't de bespreking over algemeen stemrecht. Minister de Broqueville heeft zelf het antwoord op zich genomen en zoo meteen de regeering er in betrokken. Zoo zal het kort vuur maken. De bespreking is nog niet ver genoeg gevorderd om daarover nu meer te schrijven. 't Zal voor de toekomende week zijn.

Buitenlandsch nieuws.

Een groote pouf! De Turken deden dus afstand van Andrinopel. 't Was effen. En daar! De jong Turken hebben 't ministerie afgekletst en willen nu liever oorlog voeren dan Andrinopel te verliezen. De keizer van Rusland stampt met zijne soldatenleerzen en bedreigt de Turken zelf dood te nijpen. Maar als die keizer roert, komt heel Europa onder 't geweer.

Maar 't is te hopen dat het alles maar gebaring is en dat de jong-Turken wel fraaier zullen zijn dan ze zeggen.

DE UITSLUITING TE ROUSSELARE.

Dat die uitsluiting eene erge zaak is voor onze stad, iedereen ziet en voelt dit.

Denkt eens na.

Negentien werkhuizen stil. Bij de 4000 werklieden zonder werk, en bijgevolge zonder bestaanmiddelen. Het loonverlies wordt geschat op ongeveeer **40,000 fr.** te week.

Men kan besluiten hoe erg het gesteld is in veel huisgezinnen.

Doch gebrek en ellende worden door 't grootste getal werklieden met gelatenheid verdregen. Zij ontzeggen zich al wat ze kunnen missen. De neringdoeners ondervinden het best: hunne zaken verslechten van dag tot dag; ook zijn het de kleinhandelaars die meest verlangen naar het einde van dien pijnlijken strijd.

Buiten Rousselaere denkt men dat alles overeind staat. Gestolen alhier, gevochten aldaar, wilde benden doortrekken zingend de straten, fabriekanten worden afgeranseld of uitgejouwd. Allemaal valsch of overdreven.

't Gaat er heel rustig te Rousselare. Ware 't niet dat men de tuiters der fabrieken niet hoort, dat men dagelijks een klein straatbetoogingske ziet van de sossen, men zou bijna niet gewaar zijn dat hier werklieden zonder werk zijn.

Toch is iets buitengewoons; het groot getal bedelaars. Doch 't meerendeel zijn van beroep, die er blij om zijn dat « grif » is, omdat ze nu 't medeljden gemakkelijk kunnen opwekken Met de gasten is er voorzichtig te zijn, 't Is best niet toe te geven aan inderen of snitjongens; en best van al is het geld te geven aan 't Gildevolk dat rondgaat met « souchen » of gestempelde briefjes met den stempel der christene vakvereeniging.

De doenwijze der dompers.

De dompers, zooals men nu hier de socialisten noemt, zijn bijzonder koddig in hunne handelwijze.

Zij dragen de grootste schuld van de uitsluiting.

De uitsluiting in de spinnerijen is een gevolg van hunne domme handelwijze voor 't volk van M. K. Debrouckere.

De uitsluiting in de weverijen is besloten geweest om M. Deschryver-Lenoir, wiens volk in staking is, te beschermen. Dat heeft een fabriekant bekend.

Welnu, de staking bij Deschryver komt voort van de socialisten. De sossen hebben de onvereenigden opgehitst om in staking te gaan. Hadden zij zelf de eersten geweest, zij zouden teruggedreven zijn naar 't werk door hunne kopstukken, of zij zouden geen onderstand gekregen hebben.

En nu dat er uitsluiting is, doen de dompers niets voor het volk. Toch iets: alle dagen een betoogingske op straat en eene aanspraak Maar 't hoopke volk vermindert alle dagen; de menschen hebben hunnen buik vol van die domme dompersdoening.

Weet ge waarover die dompers nu al spreken? Over algemeen stemrecht, over soldaterij, over kaloten en pastors en gilde. Maar over de loonen, en over de geldelijke hulp der roode kopstukken, geen gebenedijd woord.

Maandag ll. hebben ze hunne volgelingen een schoonen toer gespeeld. Een fransche spreker kwam af, en hij lapte eene redevoering af in 't fransch, die met brokken en stukken vertaald wierd door Jan.

De menschen hebben daar hertelijk meê gelachen. Nu is men alle dagen eenen Duitschman verwachtende, maar dat zou wel kunnen voor toekomende week zijn.

De fameuze volksvertegenwoordiger moest ook afkomen; hij zond natuurlijk zijn katte

Daags te voren werd nochtans met groot beslag een briefke verspreid om zijn komste af te kondigen. Op dat briefke stond een ophitsing tot stelen. Zullen de fabriekanten nu nog durven zeggen dat de socialisten veel beter zijn dan de gildemannen?

Bij 't gildevolk.

Is dat mij een leventje sinds eenigen tijd?

Schrijven en wrijver, vergaderen, spreken, onderstand uitdeelen, maar altijd gedurirg!

Nooit schoonder en machtiger vergadering dan deze van Zondag ll.

Er was geen plaatske onbezet; en als de uur daar was om te beginnen waren ongeveer 2000 menschen in de gildezaal. De strijdliederen daverden. De voorzitter opende de vergadering en verklaarde plechtiglijk dat de christene vakvereeniging zou voortgaan op denzelfden weg: een redelijke loonsverbetering bewerken. De christene vakvereeniging heeft haar niets te verwijten; die zich iets te verwijten hebben zijn elders te zoeken.

Dan een prachtige aanspraak van Isidoor Degreve. Hij bewees dat het de socialisten waren en de fabriekanten die thans al de verantwoordelijkheid dragen van den toestand. Dit allen mag de christene vereeniging verweten worden: zij heeft gezeid en geschreven dat de loon moet verbeterd worden, nu de nijverheid bloeit, nu dat de levensmiddelen zoo duur zijn. De christene vereeniging heeft voor loonsverbetering gewrocht. 't Is haar recht en hare plicht. Over haar werk is zij fier. Spreker schetste gansch de beweging af. In zijn slotrede sprak hij zoo krachtig en zoo hertroerend dat menigeen tot tranen toe bewogen was.

Hendrik Heyman bewees hoe onredelijk de uitsluiting was. 't Is een misbruik van de overmacht van 'geld. Veronderstelt dat men in de stakingen misdaan had. Daarom mogen de werklieden die niets misdaan hebben, niet gestraft worden. Meest van al verdienen deze afgekeurd te worden die eene nijverheid hebben stilgelegd die met de weverijen en spinnerijen hoegenaamd geen gemeens heeft. In naam der **82.000** christene vereenigden van Belgie, beloofde spreker dat de uitgeslotenen milde hulp zouden gejund zijn.

In de vergadering kwam eene gifte toe van 500 fr. van wege den Belgischen Volksbond. De aanwezigen werden ook aangezet tot deftig gedrag, om de goedkeuring der burgerij te winnen.

Die vergadering heeft onzeggelijk veel deugd gedaan; en 't is voorzeker daaraan te danken dat alles zoo rustig gaat. Ware 't niet van eenige sossen, gendormen en policie mannen zouden hier ook in staking mogen gaan.

Nu is 't groote werk der christene vereeniging den dienst van den onderstand schikken. Vereenigingen springen bij, liefdadige burgers en priesters geven veel geld. Doch veel geld is er noodig. Ook zal **Dageraad** met dank alle giften aanveerden. De giften mogen ook gezonden worden naar 't Centraal Verbond: Holstraat, 65, Gent, naar 't Secretariaat der Gilde, Kattestraat 85, Rousselare, of naar St. Josephsweversbond, Verwerijstraat, Rousselare.

Lezers, er is thans een allerbeste werk te verrichten: De noodlijdenden te helpen, en de christene vakvereeniging sterk maken. Helpt mede! God zal het u loonen. De christene vakvereenigingen zijn en blijven toch altijd het voornaamste werk volgens 't woord van Leo XIII.

Werkliedenbonden.

Wevelghem. — KATHOLIEKE VOLKSBOND. — De vergadering der *Katholieke Jonge Wacht*, Maandag laatst, is weer prachtig verloopen. Weinige leden waren afwezig; allen waren stipt op post, geestdriftig, naarstig aan 't werk. Na opening en verslag, kwam M. J. Deleu aan 't woord. Hij gaf ons uitleg over ons belastingswezen, zoo klaar en zoo praktisch, dat al de leden aan zijn lippen hingen. Daarna antwoordde hij nog op de vragen die hem gesteld werden. En verdiende zoo, dubbel en nog, de toejuichingen die hem bij zijn vertrek volgden. Een kluchtlied werd daarna tot ontspanning, gezongen door vriend Maurits Cattyn. Waarna onze E. H. Proost wat inlichtingen gaf vooral over de nijverheidsschool, die tot stand is gekomen; en ook, den uitleg, die hij had kunnen verkrijgen, over de belasting der zwingelplanken. Er werd besloten deze kwestie nog verder te onderzoeken, in een volgende bijzondere vergadering. We hadden ons fel gespoed. En toch was het reeds weer 9 uren 1/4. De vergadering werd gesloten. En nu klonk het: tot binnen een maand!...

VERGADERING DEZE WEEK. — De lessen van den studiebond zijn verschoven op den Donderdag; de herhalingen van de zangafdeeling op den Zaterdag; van de trompetafdeeling op den Zondag, seffens na de hoogmis.

— RETRAITANTENAFDEELING. — Vergadering vandaag seffens na de hoogmis, in ons gewoon lokaal.

Nijverheidsschool. — De nijverheidsschool is deze week, met den grootsten bijval geopend geworden. De prachtige opkomst van leden, de gespannen aandacht waarmede de lessen werden gevolgd, de inspanning bij velen om onder de lessen aanteekeningen te maken, bewezen doorslaande hoe ons volk belust is op onderwijs vooral betreffende zijn volk.... Deze week, hadden we nog maar een eeste kennismaking. Iedere lesgever gaf zoo nog maar een breed gedacht, een algemeen overzicht van de stoffe die hij behandelen zou. Natuurlijk dat de leden van alles nog het fijne niet verstonden. Verstonden ze immers reeds alles, ze zouden niet meer moeten komen om te leeren.

Maar wat ze toch verstonden, was: dat verschrikkelijk vele nuttige, hoogst wetenswaardige dingen zouden onderwezen worden, die iedereen zouden te passe komen, die niemand gemakkelijk kan ontberen. E. H. Jonckheere zal handelen vooral: over de groote wereld waarin we leven; over Hem die er het middenpunt van uitmaakt; over ons eigen zelf; en onze medemenschen; over de orde die onder de menschen zou moeten heerschen, heel bijzonder op het gebied der stoffelijke welvaart. E. H. Maes zal hier van den tweeden jaargang geven. Eerw. heeren

Schrurs en Dupont zullen nu dit gebied der stoffelijke welvaart betreden, zooals het zich voordoet hier voor ons in de Leiestreek, dus zooals wij in onze nijverheid, in onzen handel moeten te werk gaan om door de wereld te geraken. E. H. Schrurs zal ons *de vlasnijverheid* leeren kennen de wereld door. E. H. Dupont zal ons *de handelskennis* bezorgen, die voor niemand zal overwegen. En zoo zullen we, stap voor stap, opgeleid worden in alles wat we, voor onzen gang door 't leven noodig hebben.

Alle leerzuchtige jonge lieden en mannen volgen de nijverheidsschool ; en geven zich als deelnemers aan bij E. H. Onderpastoor Maes, Lauwestraat.

Lessen deze week. — Dinsdag, te 7 uren 1/4 zeer stipt, over handel door E. H. Dupont.

Donderdag, les met lichtbeelden door E. H. Jonckheere.

Ardoye. — *Werkliedenbond.* — Heden Zondag, om 4 1/2 uren, algemeene vergadering in de bovenzaal van 't lokaal. Aanspraak door eenen vreemden spreker, over de nieuwe verzekeringswet tegen ziekte en ouderdom.

Men gelieve zijn maandgeld te betalen. Iedereen zorge voor nieuwe leden!

Burgersbond. — Zondag aanstaande in 't klein lokaal (beneden) om 3 1/2 uren, algemeene vergadering. Dagorde : Verslag, staat der kas, belangrijke mededeelingen.

Nieuws van Kortrijk

St-Rochus Parochiebond. — Voor de *neringdoenders* van St-Rochus hield verleden Zondag de Eerw. Heer P. Alossery, onderpastoor op St-Annakerk te Brugge, eene kranige voordracht over de wantoestanden der *kleine burgerij*. De spreker heeft zijn onderwerp met eene bijzondere bevoegdheid weten te verhandelen. Op eene treffende manier heeft hij ons de kwalen voor oogen gelegd waar onze middenstand aan lijdt. Nevens de bandelooze concurrentie aangedaan door de overweldigende kapitalisten met hunne trusten en warenhuizen, door de verbruikscooperatieven, de leurders en foorkramers, de oneerlijke handeldrijvers, enz., heeft onze burgerij veelal ook nog te lijden aan eene kwaal die zij in haar eigen boezem voedt, namelijk de broodnijd.

Het is bijzonderlijk op het bestrijden dezer kwaal dat de spreker heeft aangedrongen. Eens daarvan verlost, zal de kleine burger gemakkelijker door vereeniging en studie, door samenaankoop en vakonderwijs, tot betere levensvoorwaarden geraken om verders, door 't stichten van kredietkassen en meer andere beroepsinrichtingen, met de gepaste hulp van den wetgever een moeiteloonend bestaan te veroveren, dat waardig zij van de belangrijke rol die de middenstand, als evenwichtshouder in de samenleving, te vervullen heeft.

Onnoodig hier bij te voegen dat deze prachtige voordracht van den Eerw. Heer Alossery door iedereen met de meeste belangstelling werd aanhoord en dapper werd toegejuicht. Om te eindigen paste de Heer Vanrolleghem de aangehaalde feiten toe op onze Kortrijksche toestanden en deed een warmen oproep tot vereeniging, het redmiddel der kwijnende burgerij.

STAD ISEGHEM.

Werkliedenbond.. — Op post Maandag avond te7 ure en half stipt in de bovenzaal van het gildenhuis.

Zangafdeeling. — Te 11 ure, 't lied van den werkliedenbond is gereed. Nieuwe liefhebbers komen bij.

Retraitanten. — Morgen Zondag namiddag te 4 uren in de kerk van het H. Hart, algemeene vergadering en te 4 uren en half in 't gildenhuis.

Wijkmeesters. — Zaterdag avond, 1 Februari, op de gewone uur, vergadering in 't gildenhuis. « De vrije werkman is daar weer en 't zal nog wel een woordeken meer te zeggen zijn.

Katholieke Jonge Wacht.—Maandag laatst was er algemeene vergadering. Na eene korte rede van den voorzitter onderhield ons de HeerVanmoortel over de nieuwe legerwet. Zijne voordracht was in alle opzicht zeer merkwaardig. Hij toonde de nodzakelijkheid aan der nieuwe legerwet, met eenige aanduidingen over de onafhankelijkheid van België en met een overzicht te geven op de internationale betrekkingen der Europeesche mogendheden. De lessen uit den Balkanoorlog liet hij niet onverlet. Daarop volgde de bespreking der nieuwe legerwet, volgens de artikels in ons blad verschenen.

Ten slotte anwoordde hij op de opwerpingen die thans worden ingebracht.

't Besluit was: De wet komt er, laten we ze goed maken door de verbeteringen op zedelijk en taal- gebied.

Vele artikels en mededeelingen moeten bij gebrek verschoven worden. Onze lezers zullen er niet bij verliezen met een beetje patientie te hebben. Dan is men reeds verlekkerd op wat komen moet.

3 les van Boekhouden. — Bij het opmaken van het inventaris zegden we hooger, moeten alle handelswaarden opgesomd, gerangschikt en geschat worden. Geld natuurlijk hoeft niet geschat maar geteld; schuldvorderingen, samengeteld, maar waren en werktuigen moeten geschat worden.Hoe?Op hunne wezenlijke huidige waarde: mijn goederen zou ik nu voor zooveel kunnen inkoopen; voor mijn gereedschap zou ik nog zooveel kunnen krijgen. Dus niet te hoog schatten, geen verkoopprijs voor de waren, geen aankoopprijs voor het gereedschap. Anders is de uitslag valsch en waar men meent te winnen is er verlies,dat onverwacht eens eindigt met failliet.

Tegenover heel ons bezit nu stellen wij gansch onze schuld; we maken het verschil en ons handelskapitaal is klaar Van dit kapitaal zullen we nu leeren de geschiedenis schrijven in de onderscheidene dagboeken.

N. B. Wilt ge dan bij dit « handelsinventarie » nog uw bijzondere of private eigendommen, waarden en schulden voegen, (huishouden, enz.) dan hebt ge een volledig inventaris dat ge sluit met : Echt verklaard te... den...

Inhuldiging van Zeer Eerw. Heer Deken De Saegher te Rousselare. — Morgen Zondag, om 1.38 namiddag, gaat een afvaardiging van Iseghem naar Rousselare deel nemen aan den stoet. Wie begeert meê te gaan schikke zich op dit uur; Iseghem moet daar goed vertegenwoordigd zijn.

Begrafenis van Emiel Gits. — Zelden zagen we zooveel volk zelden zagen we zulke roerende plechtigheid. De katholieke jongelingen

Heer EMIEL GITS

vooral hebben er aan gehouden een laatste blijk van genegenheid te geven aan den dierbaren afgestorvene.

Bij het graf hield de heer Jules Sintobin een roerende rede namens de vrieden der Zondagschool.

Schepvaart. — *Le Fort* met kolen voor Fr. Décaigny.

Albertina met ciment voor de We Alidor Vandewalle.

Aventure met lijnzaad voor Alf. Dassonville, Lendelede.

EMELGHEM.

Overzicht van 't verleden jaar. — Ons kort verslag over den toestand en de werking van eenige onzer gilden binst 't verloopen jaar heeft uiterst welkom geweest bij ons volk daarom vandaag een kort oogslag op eenige andere maatschappijen. 't Zal niet enkel aangenaam maar nuttig werk zijn dat wij verrichten want hier gelijk elders vindt men nog altijd menschen die oogen hebben om niet te zien, verstand om niet te begrijpen dat vele instellingen enkel en alleen voor hun eigen nut ingericht zijn en het hun grootste voordeel is ervan lid te worden. Vandaag dus een woord over onze bloeiende Ziekengilde.

Zij werd in 't jaar 1899 gesticht In 1910 ter gelegenheid van eenen prijskamp tusschen al de ziekengilden van ons arrondissement behaalde zij twee eerste prijzen te Rousselaere. Sedertdien heeft zij den ingeslagen weg voortgegaan en heden telt zij 208 leden, allen deftige, voorzienige burgers en werklieden. Tot nu toe betaalden de leden 10 cent. per week als lid en 60 centiemen 's jaars erbij voor de herverzekering. In de laatste algemeene vergadering werd door het bestuur voorengesteld dit bedrag te vermeerderen om dus te meer te kunnen onderstand geven in geval van nood. Er werd voorengesteld de bijdrage als lid te brengen op 15 centiemen per week en 1.20 fr. voor de herverzekering. Dit voorstel moet nog besproken en gestemd worden door de leden. Geen twijfel of allen zullen van het gedacht van het bestuur zijn en geern iets meer geven om in moeilijke toestanden meer te kunnen krijgen.

Te naaste weke over de pensioengilde. Al de gilden zullen besproken worden daarom allen dus regelmatig 't *Iseghemsche Volk* gekocht !

In den omtrek.

Ingelmunster. — Openbare en kostelooze lessen van hoefsmederij zullen te Ingelmunster gegeven worden door M. Van Temsche, veearts te Thielt.

Langhemarck. — Te Langhemarck overleed M. Ph. Soetaert, sinds zeventien jaar burgemeester dier gemeente.

Meenen. — *Zinkdiefte.* — Woensdagnacht drongen dieven in het vlasmagazijn van Ivo Deschepper, Lammerstraat, en stolen een 80 kilo zink. Een onderzoek is geopend.

Rousselare. — Dinsdag voormiddag werd vrouw M. O., wonende te Emelghem, op de wekelijksche markt door een kramenierster betrapt terwijl zij van deze laatste twee sjaals stool.

Tegen de diefegge werd proces-verbaal opgemaakt.

— Alfons Decommer, te Hooghlede, viel Maandag namiddag langs den steenweg naar Rousselare met zijn velo. Hij werd gekneusd en een wagen die voorbijreed verbrijzelde het rijwiel.

Slyps. — E. H. Biere, proost te Slyps (Moorslede), is aldaar in den Heer ontslapen, in den gezegenden ouderdom van 85 jaar.

MARKTBERICHTEN.

18-23 Januari 1913.

VLAS.

Iersch Vlas. — Prijzen zeer vast, doch beste soorten moeilijk te vinden. Cookstown : 7 sch. tot 12 per steen. (6 kil. 350) ; Ballymena: 6 tot 11.6 per steen. Coleraine: 56 sch. tot 102 per 50 kil.

Groninger Vlas. — Leeuwarden : de aanvoer op de markten vermeerdert, daar koude en sneeuw beletten van op het land te werken. Levendige vraag naar beste soorten; voor de andere is de vraag kalm.

Russisch Vlas. — De aanvoeren vermeerderen ; doch prijzen vast en zelfs in rijzing voor de beste en de middensoorten. Voor sommige soorten geraakt de keus zeer beperkt. Op de markt van Gent, 17 Jan. en Dundee, 18 Jan. was nieuwe rijzing aan te stippen.

Vlas- en Werkgarens. — Trautenau, 20 Jan. — Zaken kalm. Prijzen vast.

Bielefeld, 18 Jan. — Betere vraag naar vlasgarens.

Dundee, 18 Jan. — Levendige zakengang.

Belfast, 18 Jan. — Verkoop beter; sommige fabrikanten hebben overvloed van bestellingen.

Rijsel, 22 Jan. — Goede zakengang. Prijzen vast.

Lijnwaad. — Dundee. — In fijne artikelen is veel werk en men hoopt nog verbetering, met de verkiezing van den nieuwen President der Vereenigde Staten en de mogelijke herziening van het toltarief. Post en Zeewezen doen belangrijke aanbestedingen op 4 Febr. aanstaande.

Belfast. — In fijn lijnwaad is de zakengang tegengehouden door de werkstaking der wevers van Lurgan ; voor dammast is de vraag levendiger en de uitvoer goed. De werkstaking in de confectiehuizen te New-York kan nadeelig worden, zoo zij blijft duren, voor artikelen van kleederdracht.

Rijsel, 22 Jan. — Zakengang, aan zeer vaste prijzen, bemoeilijkt door de toenemende duurte der garens.

Katoen.

Sinds eene week in aanzienlijken afslag, ten gevolge van groote verkoop van speculeerders te New-York.

Liverpool, 21 Jan. — Levering Jan.-Febr. 6.46.

Le Hâvre. — Jan. levering : 81.25.

Laatste bericht : Liverpool, 22 Jan. — Slotkoers : 4 u. namiddag ; aanzienlijke rijzing ; levering Jan.-Febr.: 6.60

Chicoreien.

Kortrijk, 20 Jan. — 13 à 13.50 fr.

Roeselare, 21 Jan. — 13 à 14.50 fr.

Gent, 17 Jan. — Beschikbare, 13 fr. Nieuwe 15 fr.

Rijsel, 16 Jan. — Beschikbare, 14 fr. Nieuwe 15 fr.

BURGERSTAND

ANSEGHEM.

Geb. — Philippe Vandendriessche, zv. Georges en Anna Vanherzeele. — Agnes Dedecker, dv. Camiel en Maria Deseyn. — Michel Terras, zv. Theophiel en Clementina Vandevelde. — Daniel Baert, zv. Jules en Leonia Verschelde. — Agnes Verschelde, dv. Ernest en Elisa Coussement.— Gerard Pannecoucke zv. Remi en Leonia Iesebaert. — *Huw.* — René Himpens en Leonia Vandendriessche. — Alfons Dujardin en Emilia Deman. — Gustaf Liessens en Helena Detollenaere.— *Sterfg.* — Augusta Doutreloigne, 3 maanden.

ARDOYE.

Geb. — André en Roger Demeyer, tweeling van Julien en Maria Verhalle, Knok. — Adriana Steen, dv. Jules en Leontina Verschoore, Tassche. — Maria Demuynck, dv. Josef en Maria Sabbe, wijk de Pauw. — Josephina Cloet, dv. Polidoor en Romania Baert, Plaats.

Huw. — Odiel Vandenhende en Octavia Mestdagh. — Joannes Labeeuw en Hortensia Vandevelde. — Leo Vandenberghe en Emerentia Watteny. — Victor Honoré en Herminia Vancoillie.

BEVEREN-Rousselare.

Geb. — Maurice Cappelle, dv. Victor en Maria Fieux. — Palmira Noppe, dv. Emiel en Emilia Muylle. — Julien Baert, dv. Victor en Prudence Maeseele.

Huw.— Alberic Verhelst en Silvia Jonckheere.— Henri Decruy en Julia Borry. — Leo Dewitte en Maria Vanoverschelde. — Maurice Ferret en Emma Muylle.

BISSEGHEM.

Geb. — Lia Neyrinck, dv. Alfons en Eugenia Dewaele. — Philibert Lapauw, zv. Jules en Emma Baufort. — Gilbert en André Coolsaet, tweeling van Henri en Sidonia Detavernier.

Huw. — Cyriel Tanghe, 28 j. vlaswerker te Gulleghem en Marina Catteeuw, 24 j.

Sterfg. — Dionisia Libbrecht, 7 weken.

CUERNE.

Geb. — Michel Mahieu, zv. Constant en Elisa Delodder. — Martha Billiet, dv. Edmond en Pelegia Herman. — Norbert Schotte, zv. Maurice en Maria Windels. — André Ameye, zv. Julien en Zoë Vanlancker.— Roger Declercq, zv. Cyriel en Ivonna Vanryckeghem. — Adolf Verhaeghe, zv. Jules en Maria Deloof. — Julia Vandekerckhove, dv. Emma.

Huw. — Florimond Coman en Irma Sabbe.

Sterfg. — Eulalia Vandenbroucke, 50 j. — Herminia Carpentier, 76 j. wed. van L. Gryspeerdt. — Liboire Verhulst, 90 j.

GULLEGHEM.

Geb. — Sylveer Reynaert, zv. Camiel en Elisa Parmentier. — Noëlla D'hondt, dv. Henri en Stephania Bekaert. — Richard Wylin, zv. Henri en Augusta Couckuyt. — Alberta Decoutere, dv. Clement en Julma Degraeve. — Elias Deschamps, zv. Gomar en Euphrasia Samyn. — Arthur Balcaen, zv. Victor en Maria Claeys. — André Vervalle, zv. Omer en Maria Vanackere.

Huw. — Richard Delaere en Julma Ponseele. — August Dedekens en Eugenia Cottyn.

Sterfg. — Antoon Dhaene, 10 m.— Felix Declercq, 32 j. echt. van Julma Baekelandt. — Albert Deschamps, 3 weken. — Valentijn Fol, 77 j. echtg. van Febronia Coolsaet.

INGELMUNSTER.

Geb. — Ivonna Vandewalle, dv. Lucien en Maria Catteeuw, Iseghemkalsijde. — Arthur Genbrugge, zv. Henri en Augusta Verslijken, Ghistelstr. — Angela Lapere, dv. Eugeen en Elisa Delaere, Doelstr.

Sterfg. — Ivo Desmet, 79 j. zonder bedrijf, wed. van Rosalia Maertens. — Barbara Carlier, 75 j. wed. van J. Vankeirsbilck.

KORTRIJK.

Trouwbeloften. — Theodoor Gunst, bakker, te Westende en Rachel Breyne, zonder bedrijf, Hovenierstr. — Adolf Rosseel, fabriekwerker, gehucht Marionnetten en Maria Castelein, dienstmeid, gehucht Walle, voorheen te Moskroen. — Edmond Vandamme, beenhouwer, Grijze Zusterstr. en Juliana Claus, dienstmeid, Heulesteenweg.— Jan Vanhemens, hovenier, te St-Pieters-Woluwe en Maria Vanlanckeren, zonder bedrijf, Veldstr. — Arthur Libeert, kasseilegger, te Kortrijk en Renilde Verhamme, weefster, te Heule, voorheen te Kortrijk. — André Vercruysse, zonder bedrijf, te Kortrijk en Ghislena Feyerick, zonder bedrijf, te Gent. — Jules Depla, meestergast te Rousselare, voorheen te Kortrijk en Martha Denudt, voddenwerkster, te Rousselare.

Geb. — Albert Slosse, Moorseelestr. — Marcel Verriest, Veemarkt. — Maria Vandenbroucke, gehucht Walle. — Maria Delvoye, Elisabethdreef. — Martha Delombaerde, Verkorenhof. — Michel Lainez, Gentsteenweg. — Henri Berghen, Sweveghemstr. — Maurice Vandenbogaerde, Molenstr. — Joris Vanmeerhaeghe, Veemarkt. — Rosa Vandeginste, Leeuw van Vlaanderenlaan. — Magdalena Vansteenkiste, Doornijkwijkstr. — Denisa Dejonghe Marckesteenweg. — Jenny Degryse, Beheerstr. — Maria Vervaeke, Doornijksteenweg. — Gilberta Huysentruyt, Verruelaan. — Lea Mattelaer, Potterijstr. — Denisa Meurisse, Fabriekkaai. — Wilfried Denis, Steenpoort.

Huw. — Arthur Delombaerde, 21 j. kleermaker en Margareta Beernaert, 19 j. spinster, beide Vannestensreke.— Gilbert Minne 26 j. statiewerkman, Marckesteenweg en Valentina Devos, 27 j. linnennaaister, Magdalenastr. — Leo Lefebvre, 31 j. vlaswerker, Yperstr. en Julietta Soreyn, 33 j. wed. van Leopold Dejonckere, Bruggesteenweg. — Alfred Dupuis, 23 j. ijzergietersgast en Juliana Janssens, 36 j. fabriekwerkster, beide Staceghemstraat. — Cyriel Verbauwhede, 25 j. wever, Sweveghemstr. en Julia Maertens, 17 j. fabriekwerkster, Schaekenstr.— Elemier Booner 31 j. schipper, te Gent en Anna Vandeweghe, 24 j. z. b. Beheerstr.

Sterfg. — Constant Sandra, 84 j. zonder bedrijf, echtg. van Stefania Verschaeve, Molenstr. — Vuye, vrouwelijk geslacht, gehucht Potttelberg. — Maria Vanrysselberghe, 42 j. huishoudster, echtg. van Victor Vuye, gehucht Pottelberg.— Polidoor Struyve, 43 j. dekkersgast, echtg. van Maria Labé, Gentsteenweg. — Amelia Descamps, 88 j. zonder bedrijf, Vooruitgangstr. — Hortense Decruyenaere 74 j. zonder bedrijf, wed. van Emiel Deloddere, Budastr.— Maria Debackere, 73 j. zonder bedrijf, Sionstr. — Camiel Poublon, 12 j. Proosdijstr. — Maria Selosse, 66 j. kloosternon, Casinoplaats. — Gustaf Vandenbroucke, 68 j. handelaar, echtg. van Paulina Verbeke, Steenpoort.— August Creupeland, 71 j. zonder bedrijf, wed. van Pelagia Petteloo, Voorstr. — Stefania Verschaeve, 87 j. zonder bedrijf, wed. van Constant Sandra, Voorstr. — Virginia Demeyere, 91 j. huishoudster, wed. van Bernard Decraene, van Karel Verhelle en van Karel Vancraeynest, Staceghemsteenweg.— Leopold Lainez, 38 j. fabriekwerker, echtg. van Maria Vercaemer, Gentsteenweg.

HOOGLEDE.

Trouwbelofte. — Aimé Talpe, fabrikant en Margareta Isebaert, zonder bedrijf, te Waereghem.

Geb. — Julien Huyghe, zv. Jules en Emma Pacqueu.— Valeer Lanssens, zv. Alois en Emma Dewulf. — Magdalena Terryn, dv. Henri en Asterie Collaert.— Elza Maselis, dv. E. en Melania Lein

Huw. — Josef Hemeryck, schilder en Maria Bruneel, kantw.

Sterfg.— Charles Beernaert, 4 m.— P. Decock, 71 j. schepen.

ISEGHEM.

Geb. — Elvira Hoemaeker, dv. Jan en Gabriella Dekeyser, Statiestr. — Maria Windels, dv. Camiel en Leonia Casier, Slabbaerdstr. — Jan Berlamont, zv. Petrus en Elisa Abeele, Rousselarestr. — Eugeen Maes, zv. Valeer en Clara Vandecasteele, Rousselarestr. — Valeer Hespeel, zv. Camiel en Alida Declercq, Winkelhoek. — Maurice Lapeire, zv. Josef en Paulina Roose, Boschmolens.

Huw. — Emiel Schacht, 19 j. schoenmaker en Emma Nolf, 24 j. kantwerkster. — Hector Dekeirsschieter, 21 j. schoenmaker en Irma Galle, 15 j. naaister.

Sterfg. — Emiel Gits, 25 j. hovenier, Kasteelstr. — Mathilde Lefere, 40 j. huishoudster, echtg. v. Alfons Vens, Rousselarestr. — Julien Kerckhof, 21 dagen, Baertshof. — Mathilde Lavens, 75 j. huishoudster, echtg. van Adolf Viaene, Mol. — Silvain Vansteenkiste, 8 j. Rousselarestraat. — Maria Gits, 84 j. zonder bedrijf, Koornmarkt. — Constant Vankeirsbilck, 80 j. wed. van Barbara Debackere, Gentstraat.

LEDEGHEM.

Trouwbeloften. — Henri Verhulst en Maria Decuypere.

Huw. — Odiel Roselle en Adelina Clarysse.

Sterfg. — Jules Desmedt, 3 weken. — Lucia Lecocq, 71 j.

LENDELEDE.

Geb. — Marcel Duyvejonck, zv. Cyriel.— Elvira Delaere, dv. Victor. — Camiel Maes, zv. Cyriel.— Martha Vanooteghem, dv. Cyriel. — Walter Verbrugge, zv. Achiel. — Julia Vandenberghe, dv. Alfons. — Modest Meyfroidt, zv. Jan.— Lucien Braekeveld, zv. Edmond. — Gaston Verhamme, zv. Alfons. — *Huw.* — Richard Tant en Helena Maes.— Alois Nyffels en Julma Verhelle — Alois Desmet en Mathilde Vancompernolle.— Odiel Devrieze en Asterie Dejonghe. — Florent Delanckere en Maria Scheldeman. *Sterfg.* — Petrus Vandaele, 22 j.

MOORSEELE.

Huw. — Emiel Verledens, 47 j. landbouwer, te Ledeghem en Maria Vervenne, 43 j. landbouwster.

ROUSSELARE.

Trouwbeloften. — Jules Depla, metsersknaap en Martha Denudt, voddenwerkster. — Henri Rodenbach, leurder en Julia Verhaeghe, leurster. — August Dupon, policieagent en Maria Vanopstal, zonder bedrijf. — Henri Bonte, wever en Adriana Deceuninck, spoelster. — Arthur Decru, wever en Julia Allosery spoelster. — Ivan Clays, handelaar en Diana Tratsaert, zonder bedrijf, te Oostende. — Leo Soenen, handelaar en Maria Lebbe, beide te Proven. — Arthur Casteleyn, fabriekwerker en Suzanna Callebert, voddenwerkster. — Louis Bagein, leurder en Alice Samyn, leurster. — Albert Deceuninck, wever en Julia Gekiere, voddenwerkster. — Alberic Vandekerckhove, aannemer, te Ingelmunster, wed. van Emma Bossuyt en Elvira Vanhauwaert, zonder bedrijf, voorheen te Moorseele.

Geb. — Maria Vanlerberghe, Bleekeriestraat. — Rosa Denijs, Ooststraat. — Bertha Deyne, Kattenstr. — Edmond Deckmyn, Groenestr. — Ivonna Deceuninck, Dixmudesteenweg. — Robert Ringaert, Noordstr. — Alfons Demeester, Ardoyesteenweg. — Julia Dumont, Vijfwegenstr. — Margareta Boudrez, Kattenstr. — Henri Huys, Dixmudesteenweg.

Huw. — Ernest Vanmeenen, 21 j. daglooner en Julia Degryse 24 j. haspelaarster. — Benoit Devoldere, 23 j. piosser, te Iseghem en Romania Gabriëls, 30 j. haspelaarster. — Florent Rondelez, 26 j. leurder en Maria Deckmyn, 17 j. leurster. — Theofiel Vangeenberghe, 39 j. stroodekker, wed. van Maria Commeyne, te Rumbeke en Emma Nyssen, 43 j. herbergierster, wed. van Karel Beeuwsaert. — Henri Casteleyn, 25 j. leurder, en Magdalena Vansuypeene, 16 j. leurster. — Oscar Vandenbussche, 18 j. handschoensnijder en Elisa Defever, 22 j. fabriekwerkster.

Sterfg. — Victor Surmont, 12 m. Langemarktstr. — Leonia Demeyere, 14 dagen, Vijfwegenstr. — Julien Lybeer, 8 m. Dixmudestr. — Augusta Vanneste, 11 m. Rumbekestr. — Eugenia Deweerdt, 63 j. zonder bedrijf, wed. van Constant Vanwalleghem, Kokelaarstr. — Ernest Glorieux, 59 j. bankbediende, wed. van Maria Haspeslagh, Statiedreef.

STADEN.

Geb. — Julia Everaerdt, dv. Julien en Lucia Vanhove. — Karel Vandeputte, zv. Octaf en Emilia Vermeulen. — Florentina Anseeuw, dv. Camiel en Mathilde Vanlauwe.

Huw. — Edmond Debaes, van Reckem en Irma Peiren. — Jeroom Myngheer, van Hooglede en Emma Ameel. — Leonard Gouwy, wed. van Pharailde Victoor en Mathilde Vancoillie. wed. van Bruno Verlinde.— Alfons Desnouck en Alida Moncery, van Cachtem.

Sterfg. — Maurice Bogaert 9 m. — Désiré Louage, 58 j.

SWEVEZEELE.

Geb. — Madeleine Sap, dv. Isidoor en Maria Decock. — Maurice Vandecaveye, zv. Jules en Maria Haeck. — Emeric Snauwaert, zv. Henri en Juliana Vyncke.

Sterfg. — Herna Muylaert, 2 j, — August Desmet, 85 j. landbouwer, wed. van Pelagia Anseeuw.

WEVELGHEM.

Trouwbeloften. — Gustaf Derieuw en Eugenia Staelen, van Oost-Nieuwkerke. — Hector Deprez en Irma Vandevoorde. — Achiel Dumez en Adelina Delrue.

Geb. — Alice Vanwolleghem, dv. Achiel en Maria T'Jonck. — Jules Deman, zv. Alfons. — Henri Degans, zv. Karel en Maria Duyck. — Edmond Costeur, zv. Clara Duquesne.

Sterfg. — Louis Daels, 74 j. — Maria Vanheule, 52 j. echtg. van Marten Vanmarcke. — Noël Vanruymbeke, 4 m.

Markten van Kortrijk.

20 Jan. — Witte tarwe, 19-00 tot 19-50 per 100 kilos ; roode tarwe, 18 00 tot 18-50 ; rogge, 17-00 tot 17-50 ; haver, 21-00 tot 21-50 ; boonen, 23-00 tot 24-00 ; witte aardapp., 4-25 tot 4-50; roode aardappels, —— tot —— ; boter, per kilo 3-20 tot 3-30; eieren, de 26, 2-50 tot 3-00.

Koolzaadolie, per 100 kilos, 65-00 ; lijnzaadolie, 54-00; koolzaad, 31-00; lijnzaad, 28-00; koolzaadkoeken, 13-50 tot 14-50, lijnkoeken, 21-00 tot 22-00 ; sodanitraat beschikbaar Antwerpen, 28-50 ; ammoniak-sulfaat, 37-50 ; suikerijen, 13-00 tot 13-25 ; suikerijboonen, ——.

Veemarkt van 20 Januari

Getal tekoopgestelde dieren 355. Prijs per kilo levend gewicht.

19 ossen	1ste	1-02	2de	0-90	3de 0-77
134 veerzen		1-04		0-92	0-80
161 koeien		1-00		0-90	0-77
41 stieren		0-98		0-88	0-77

Vellemarkt van 24 Januari

Stieren	1-38 tot 1-39	Ossen	1-65 tot 1-66
Kalvers	2-14 tot 2-16	Veerzen	1-64 tot 1-66
Nuchtere kalvers	1-90 tot 2-00	Schapen	0-90 tot 1-00
Koeien	1-64 tot 1-65		

Vetmarkt.

Groot vet	0-93 tot 0-95	Niervet	1-06 tot 1-07
Klein vet	0-20 tot 0-25	Schapenvet	0-75 tot 0-80

Markt van Rousselare.

14 Jan. — Oude tarwe, 19-50 tot 20-00; roode, 18-50 tot 19-00; rogge, 17-00 tot 17-50 ; haver, 21-00 tot 21-50 ; boonen, 22-00 tot 23-50 ; aardappels, 6-00 tot 6-50; boter per kilo, 3-10 tot 3-30; eiers per 25, 2-60 tot 2-86 ; koolzaadolie per 100 kilos, 65-00 tot 00-00 ; lijnzaadolie, 54-00 tot 00-00 ; viggens, 21-00 tot 41-00.

Suikerijboonen. — Beschik. wagon 13-25, schip 13-75 ; Mei-Juni, wagon 14-50, schip 14-75 ; groeite 1913, wagon 15-50, schip 15-75.

Werklieden gevraagd.

Een ploeg van drie goede werklieden, vaders van familie, matig, kloek, om trallie te galvaniseeren. Werk op stuk het jaar door verzekerd. Loon omtrent 5 fr. daags en woning. Eene week dagwerk en eene week nachtwerk overhands. De meesterknecht spreekt vlaamsch. — Zich wenden tot M. Boussemert, 173, rue Solférino, Rijssel.

Men vraagt te huren

in den omtrek der statie of in het midden der stad, huis of gelijkvloers kunnende dienen voor bureelen, magazijnen met remise.

Aanbiedingen te zenden ten bureele van dit blad.

Keizer Frans-Joseph van Oostenrijk woont legeroefeningen bij.

Kroniek voor Kunst en Kennis.

OVER

VLAAMSCHE BEWEGING

Wat reeds bereikt, wat nog te bereiken is.

De vlaamsche beweging is dan vooruit en vooral een taalbeweging, welke als doel nastreeft de vlaamsche taal te herstellen in hare schoonheid, in het gebruik en in hare rechten.

Rond de jaren 30 was het vlaamsch nog slechts de taal van het arme volk, en diensvolgens onbeschaafd en slordig als omgangstaal, onbeholpen en onbruikbaar schier als schrijftaal, zonder eenheid, en overgeleverd aan de wilde willekeur van plaatselijk en gewestelijk spraakgebruik. Stilaan herleefde de beoefening van het vlaamsch als schrijftaal, en onze letterkunde, die uitgestorven scheen, begon onverhoopt te bloeien zoo weelderig-vruchtbaar en zoo schitterend, dat zij heden een eervolle plaats inneemt in de algemeene wereldletterkunde. In 1849 werd te Gent de reeks Nederlandsche taal- en letterkundige congressen geopend, die al dadelijk Noord en Zuid weer nader tot elkander brachten en den stoot gaven tot de voorbereiding van het groot Woordenboek der Nederlandsche taal van Prof. de Vries, waarvan het Belgisch Staatsbestuur in 1864 de spelling aannam voor het onderwijs, voor de bestuurszaken en de vertaling van wetten en besluiten. Hiermede was de taaleenheid hersteld, had de taal een vasten geijkten vorm verkregen en was opnieuw dienstbaar als algemeen omgangstaal en als voertuig van wetenschap en onderwijs. Het vlaamsch is opnieuw een cultuurtaal geworden; meer en meer wordt de taal grondig aangeleerd en op verzorgde wijze gebruikt althans als schrijftaal. In de gesproken taal wordt nog te vergeefs gestreefd naar eenheid en voornaamheid in de uitspraak; eerst, wanneer onze taal de voertaal zal zijn in alle graden van het onderwijs, zal zij ook de natuurlijke beschaafde omgangstaal wezen.

Dat zal ook tot gevolg hebben een algemeene uitbreiding van het gebruik der vlaamsche taal. Zeker, het is niet meer aanzien als een schande of een teeken van minderwaardigheid vlaamsch te spreken of in 't vlaamsch aangesproken te worden; zeker, vele vooroordeelen zijn verdwenen; in het privaat leven, althans in zekere middens, wordt nu vlaamsch gebezigd waar het vroeger niet het geval was; uit vrees voor de publieke opinie, ziet men zich gedwongen 't vlaamsch te gebruiken of ten minste op denzelfden voet te stellen als het fransch in openbare plechtigheden of andere omstandigheden. Zeker, dat alles is vooruitgang. Maar op menig gebied, bijv. in de handelsbetrekkingen, in de officieele wereld, is het vlaamsch nauwelijks doorgedrongen en we zijn er nog verre van af dat allen het redelijk en billijk vinden dat de eenige taal, welke zou behooren gebruikt te worden, de taal is van het land en het volk waarin zij leven, hunne vlaamsche moedertaal.

Jaren lang werden de Vlamingen in hun eigen land als ondergeschikten, als nietswaardigen behandeld, werd de taal van de overgroote meerderheid der bevolking verwaarloosd en verstooten, werd het heiligste natuurrecht van een volk schaamteloos onder de voeten getreden. Tot 1873 moesten de Vlamingen wachten, eer een brokje van hun taalrecht door de wet erkend en gewaarborgd werd en tot 1898 eer het vlaamsch als tweede officieële landstaal, ten minste op het papier, erkend werd. Ik zeg op het papier; want onze taalwetten, na zooveel jaren met zooveel moeite afgedwongen, worden zoo dikwijls straffeloos overtreden, zelfs door hen die tot plicht hebben en aangesteld zijn om de wetten te doen onderhouden en toe te passen. Ja zeker, de toestand is in treurig opzicht veel veranderd; doch, laten we 't maar bekennen, de bekomen uitslag is gering, als men bedenkt wat al lange tijd en lastige pogingen daartoe noodig zijn geweest en wat er nog te doen overblijft. Want eerst wanneer het leger in Vlaanderen vlaamsch zal zijn, en het gerecht vlaamsch, en alle openbare ambten en besturen vlaamsch, en het onderwijs in al zijn graden en vertakkingen vlaamsch, wanneer in de regeering, de wetgeving, de volksvertegenwoordiging, het algemeen bestuur van land en koloniën, het vlaamsch op volstrekt-gelijken voet zal staan als het fransch en de vlamingen op volstrekt-gelijken voet zullen staan als de walen in de uitoefening van rechten, in 't bekleeden van ambten en waardigheden en 't genieten van voordeelen, wanneer met één woord het doel van de vlaamsche beweging, zoo kernachtig uitgedrukt in de leuze: « In Vlaanderen Vlaamsch ! », ten volle zal bereikt zijn, eerst dan zal de vlaamsche taalstrijd uitgestreden zijn; eerst dan zullen de eischen der vlamingen beginnen overdreven te worden.

MAAKT PROPAGANDA.

Alwie van eene gedachte overtuigd is tracht ze te verspreiden en alle gelegenheid neemt hij te baat om voor deze gedachte te werken.

Zijn we niet allen katholieken? Moeten we niet allen medewerken om de belangen van onzen godsdienst te bevorderen om hem uit te breiden? Daarom moeten we allen missionarissen worden! Welhoe? Dit is nu toch onmogelijk! Meent ge dit? Dan zal ik het maar anders zeggen...

De H. Amandus was een apostel van Vlaanderen aan wien we dus ons geloof verschuldigd zijn. Daarom werd onder zijn patroonschap het Sint-Amanduswerk gesticht in 't Groot Seminarie te Brugge.

Werkt er aan mede en ge verricht echt missionariswerk.

We verzamelen postzegels, zilverpapier, lood, tin, boeken, oude dagbladen, munten enz.. De opbrengst van dit alles, jaarlijks meer dan 1000 fr., wordt besteed aan 't onderhoud van drie bijposten in de missiën van Belgisch Congo.

Steunt ons werk en zendt ons al deze kleinigheden; want vele kleintjes maken een groot.

Ieder jaar wordt op ons patroonfeest eene H. Mis gecelebreerd voor 't welzijn van al onze medewerkers en voor den bloei van 't werk. In ons werk zijn ook schoone briefomslagen te bekomen.

SINT-AMANDUSWERK.

EEN UURKE
IN DE
Vakscholen te Iseghem.

« De jonge ambachtslieden mogen van geluk spreken ! » Dat was mijn oordeel na een bezoek aan de vakscholen te Iseghem, en 'k peize dat alwie die scholen bezoekt hetzelfde zal zeggen. 'k Deel hier meê wat ik er al zag.

We kwamen eerst in de school voor houtbewerkers. Groote nieuwe lokalen, wel geschikt, voorzien van allerlei gerief en leermiddelen, en 59 leerlingen, groote en kleine, die de lessen volgen onder oog en leiding van 6 knappe meesters.

Als basis van 't geheele onderwijs staat het teekenen. De nieuwelingen moeten zich eerst daarin goed oefenen een jaar lang. Elkeen die van 't ambacht kennis heeft, weet wel hoe noodig en voordeelig het is bedreven te zijn in de teekenkunst, te kunnen modellen nateekenen, plans lezen, op schaal brengen, en tot dat alles oog en hand te hebben, enz., enz. En daar, die eerste klas zit vol jonge knapen, neerstig bezig aan teekeningen van allen aard, gemakkelijke en moeilijke volgens de bekwaamheid van de leerlingen, voor schrijnwerk en voor beeldhouwwerk. Op den werkwinkel en kan men jammer genoeg daarmeê niet bezig zijn !

Van de teekenklas gaan de ll. na een jaar strenge opleiding in bedrijfteekenen, over ofwel naar het schrijnwerk, ofwel naar het beeldhouwwerk. Elke afdeeling heeft twee studiejaren. De leerlingen werken bij den eenen of anderen baas al de dagen van de week, en komen hier den geheelen maandagnamiddag hun dagelijksch werk volmaken, leeren verstaan. De schrijnwerkers maken er vensterramen, deuren, kassen, trappen. De beeldhouwers in hunne klas teekenen, boetseeren, kappen, en ge ziet zoo gemakkelijk aan de minder of meer vaste hand en steke wie er daar op school meest oefening kreeg. Er zijn daar reeds schoone werken door de ll. uitgevoerd.

Diezelfde ll. komen er ook den zondagvoormiddag voor de theorieke lessen van bedrijfleer, stijlleer en staathuishoudkunde. En 'k geloof dat er met het toekomend jaar een derde leergang wordt bijgevoegd, voor het meubelmaken. Dan wordt de kroon gezet op die school.

Langs een anderen kant van 't gebouw hebt ge, op een totale lengte van 70 meters, 6 opeenvolgende klassen voor schoenmakerij, weeral 60 ll. die daar aan 't werk zijn elken Maandagnamiddag.

't Is schoon om zien welke opvolging er is in 't werk van al die ll.: ge komt in de eerste klas, en jonge schoenmakers zijn er bezig aan 't leeren naaien, en naarmate ge vooruitgaat van klas tot klas ziet ge verhoogen de soort van werk, ziet ze bezig aan jongensschoenen, meisjesschoenen, mans- en vrouwschoenen, van 't klein werk tot de prachtschoenen, die altijd de vermaardheid van Iseghem blijven. 't Zijn ll. die in de weke op het werk zijn bij een schoenmaker, en die den Maandag zich komen volmaken in hun soorte werk. En de theorie blijft ook hier niet ten achter: bekwame vakmannen doen hun kennen de fouten en hoedanigheden van 't werk, de gemakkelijkste en beste wijze van werken, de fijnheid van het werk, met een woord alles wat de deugdelijkheid en de schoonheid van de schoenen verzekert. Zulke scholen vormen bekwame werkers. Ook 't en verwondert mij niet dat de schoenfabrikanten bekennen dat de school veel voordeel doet aan de nijverheid.

Maar 't geen alles overtreft, 't is de nieuwe inrichting voor schoenmakerij, de *bestendige* vakschool. Deze staat langs het gildenhuis, dichtbij de school voor houtbewerkers· 't Gebouw zelf is een kostelijk en prachtig stuk, met verdiep, vier luchtige en goed verlichte klassen de eene voor al de theorische lessen, de drie andere voor de praktijke oefeningen, eene klas voor elk van drie jaren. Nu is er maar eene van deze gebruikt, dewijl het 't eerste jaar is van de inrichting. Daar in de eerste benedenklas zitten 20 ll. aan 't schoenmaken, op vier rijen, 20 knapen 14, 15 jaar; 20 wezens lachend van tevredenheid en geluk; allen dragen 't zelfde costuumtje, een uniform, en ze zitten er flink en neerstig. Deze school begon den 1 Oktober l.l., de leerlingen kenden niets van schoenmaken, en sedert nieuwjaar al die jongens maken schoenen, winnen geld; en 't is schoon, goed werk dat ze geven. Waar zult ge dat vinden? Nu, zij hebben ook 't geluk voor meester te hebben den besten schoenmaker van stad en 't land. Wat een onzeggelijk goed moet die school niet teweegbrengen: bekwaamheid en deugdzaamheid aan die leerlingen, welstand aan hunne ouders, invloed bij huns gelijke!

Welke voldoening ik daar vond in 't bezoeken van die scholen, 'n kan ik niet genoeg zeggen.

'k Bleef in 't gildenhuis binst den rusttijd van 4 1/2 tot 6 u., en eenige minuten vóór vijf uur stonden daar 200 leerlingen, groote en kleine, jongens van 14 jaar en daarboven, en mannen van 30, 35 jaar! Op gegeven teeken, elk ging naar zijn klas, en in twee minuten waren 15 klassen (nu ook die voor patroonsnijden) aan gang. 'k Was er waarlijk van geslegen, en 'k en geloof niet dat er ievers in Belgie een soortgelijke inrichting te vinden is die op zulken voet staat!

Leve 't vakonderwijs! 't Geeft, 'lijk alle ander onderwijs, meer eigenweerde aan den mensch; 't verzekert de toekomst van den werkman, hoe grooter ontwikkeling op stielgebied, hoe minder vrees voor werkloosheid, en hoe hooger loon voor 't werk.

De weledele familie Gillis de Pélichy deed daar een van haar schoonste en beste werken met al die scholen te stichten. De gemeenteraad doet wel met, eenparig, schoone toelagen te stemmen om de inrichting te steunen.

EEN VREEMDELING.

BERICHT.

Madame Weduwe MASQUELIER laat weten dat de zaken van het oud *Wisselkantoor Gustave Masquelier* overgenomen en voortgezet zijn door M. ALPHONSE DEBRUYNE, wisselagent Palfijnstraat, 8, te Kortrijk. (Telefoon n° 42).

Beursorders. — Kostelooze betaling van coupons. — Renten en alle slach van grondobligatiën altijd verkrijgbaar.

Handleiding voor Studiebonden

(Vervolg)

Ook tot het zonnestelsel behooren verschillende *staartsterren*. We sommen er eenige op.

De staartster van Donati	1858	met een staart van	88	millioen	km
De » »	1811	» » »	149	»	»
De » »	1847	» » »	212	»	»
De » »	1680	» » »	240	»	»
De » »	1744	» zes staarten elk	240	mill.	km.(1)
De » »	1843	» » »	320	»	» (1)

De kop der staartster van Halley had in 1835 een doorsnede van 570.000 km. Meer staartsterren zijn er nog al in 't zonnestelsel.

Nu iets over de baan der staartsterren. Ze vormt eene soms zeer langwerpige ellips, nagenoeg loodrecht de baan der planeten doorsnijdende (2) Welnu: De komeet van Halley b.v. slechts terugkeerend alle 75, 76 jaar, en vliegende met verschrikkelijke snelheid, gaat tot 5.382.000.000 km. van de zon.

Er zijn kometen die verschillende eeuwen wegzitten!

De dwaalsterren zijn verbrokkelde kometen, die soms als een sterrenregen worden waargenomen, de baan volgend der komeet waarvan ze afkomstig zijn. (3) *Bolieden* zijn stukken daarvan, die op de aarde terechtkomen. (4)

Vat nu alles eens samen. Welk eindelijk zicht! (5).

(1) De afbeelding er van, zie Moreux *Quelques heures...* bl. 100. Zie daar ook de afbeelding der staartster van 1845 op bl. 102. Uitleg over het wezen der staartsterren, zie aldaar bl. 95 vlg.

(2) Verbeelding dezer doorsnijding *Moreux, Quelques heures dans le ciel* bl. 111 en 112; *D'où venons-nous?* bl. 20

(3) Behandeling der dwaalsterren, zie *Moreux Quelques heures* bl. 106 vlg, eene dwaalsterrenkaart zie bl. 109.

(4) Afbeelding, zie *Moreux* a. w. bl. 113, en vlg.

(5) Moreux, D'où venons-nous? bl. 17 vlg. vormt als volgt een verkleinde voorstelling van het zonnestelsel: in 't middel een bol van 1 m 09 doorsnede (de zon); 45 m. van daar een graantje van 4 millimeters (Mercurius); 85 m. van daar, een knikker van 9 mm. doorsnee (Venus); 117 m. van daar een marbel van 1 cm. doorsnee (Aarde); 178 m. vandaar, een erwt (Mars); 610 m. van daar een sinaappel, van 11 cm. doorsnee (Jupiter); 1 km. 118 m. van daar een mandarijntje van 9 cm. doorsnee (Saturnus); meer dan 2 km. van daar, een abrikot (2 maal kleiner dan het mandarijntje) (Uranus); 3 km 1/2 van daar, een perzik, van 38 mm. doorsnee (Neptunus); de komeet van Encke zou moeten 488 m., deze van Halley 4 km. deze van Messier 88 km. van daar staan. Reeds een heel groot gedoet dus dit zoo verkleind zonnestelsel!... De naaste ster, zouden we, ook in de verkleining, moeten zetten omgeveer 33 duizend km. van daar!.. Breng nu alles weer eens terug tot zijne ware grootte. Welk eindelijke uitgestrektheid; welke reuzengevaarten!

En toch nog maar een eilandtje, een niet in

D. *De heele hemelruimte!*

Reizen we b. v. op een lichtstraal, die 300.000 km. per seconde vliegt. Na 2 seconden zijn we reeds over de maan; na 9 minuten reeds over de zon; we vliegen 1, 2, 3 dagen vooruit, we zijn reeds 75 milliard km. ver. De zon is maar een ster meer, ons aardbolje is reeds lang verdwenen. We vliegen vooruit 4 jaar 128 dagen lang. Hier eindelijk, op een afstand 280.000 grootter dan deze van de aarde tot de zon, bereiken we de eerste ster, een nieuwe zon, Alpha van het sterrenbeeld Centaure. Na 3 jaar vooruitvliegens erbij, de naastvolgende ster, weer een zon. Na 47 jaar opnieuw erbij bereiken wij de Polster. Onze zon is hier bijna niet meer zichtbaar. Zij is ook maar een ster meer van 7e grootte. We reizen voort... Op zoo verschrikkelijke afstanden van elkaar

1. Hoeveel sterren, of zonnen zijn er in de hemelruimte?

Opmerkbaar met het bloote oog — hier reeds een 4200 — aan den evenaar 5000.

Met de sterkste kijkers: 100 millioen!

Door lichtprenting: 125 millioen!

Er zijn er veel meer. Lord Kelvin stelde zich *het gedeelte* van het door ons waarneembare heelal voor: als een bolvormige ruimte van 60.000 millioen maal millioen km, met ongeveer 1000 sterren of zonnen. Waren deze zonnen gelijkvormig door de ruimte verspreid, elke zon zou 50.000 milliard km. van de naaste verwijderd zijn.

2. Edoch zoo regelmatig zijn ze niet verdeeld.

Op zekere plaatsen, genoemd *kolenzakken* zijn er geene. Op zekere plaatsen wat. Op andere veel, veel. Deze plaatsen noemt men: *nevelvlekken*. Er zijn er een 11.000

A) **Een 1000tal zijn reeds opgelost:** d. i. men heeft kunnen onderscheiden dat ze bestaan uit ontelbare sterren.

Voorbeelden. *Nevelvlek van Orion*, meer dan trilioen mijlen doorsneê. De snelste treinen zouden jaren noodig hebben om dat door te rijden. (6)

Nevelvlek van den Waterman: meer dan 338 quatrillioen, 896 trillioen, 800 milliard grooter dan de aarde.

De sterrenhoop van Hercules: meer dan 5000 zonnen.

Wolken van Magellan, in 't zuidelijk halfrond, even groot.

Dit alles is nog niets bij den *Melkweg* (7) loopend als een gordel door geheel den sterrenhemel, over afstanden 817 millioen keeren de straal van de aardbaan groot. Chacornac telt er 77 millioen zonnen. Onze zon is er eene van.

B) **Een 10.000 nevelvlekken zijn nog niet opgelost.**

De planeten, kometen, manen en al ander klein goed (?) telt niet meê, midden deze groote ruimte en zonnenmassas. Overgrijpt nu alles en vermenigvuldigt. En nog is het niet al.

3. *Grootte en verscheidenheid der zonnen.*

a) Capella is 5.800 keeren, Arcturus een millioen keeren, Canopus 3 millioen keeren *grooter* dan onze zon! (8)

b) Sirius, ster van 1e grootte *glanst* 60 keeren meer dan onze zon, die vuurzee! Er zijn zichtbaar, 21 sterren van 1e grootte; 52 van 2e; 157 van 3e; 506 van 4e; 1740 van 5e; 5171 van 6e grootte. (9) Onze zon is maar eene van 6e grootte. Verder dan 6e grootte, zijn de sterren met het bloote oog niet meer zichtbaar.

c) Er zijn blauwe en groene, witte en geelachtige, roodachtige en roode sterren; ook reeds uitgedoofde, niet meer lichtende.

d) Sommige sterren staan alleen als middenpunt van een stelsel. Andere met twee of drie samen. Deze noemt men dubbel- of meervoudige sterren. De hoofdster is veelal wit of geel; de begeleider groen of blauw. (10)

4. *Beweging.*

De maan draait rond de aarde: de aarde op haar zelf, en rond de zon; al de planeten, kometen, dwaalsterren eveneens; geheel het stelsel met de zon is ook in beweging, altijd maar voort, altijd maar voort, (wij, altijd op naar de ster Wega toe). Zoo is het ook met andere stelsels. Alles roert en beweegt, vliegt vooruit en dooreen met duizelingwekkende snelheid.

Aarde op haar zelf draaiend, doet 19 km. 400 m. per seconde (11); rond de zon 30 km. per seconde; Mercure 46 km.; kometen vliegen tot 72 en meer per seconde; de zon met heel haar gestel 19 km. per seconde. Andere sterren doen tot 105 (Eridan) 114 (La caille) 128 (Cordova) 222 km. per seconde.

En alles, toch met zulke orde, zulke regelmaat.

O Wonderwerk! O Wondere Schepper en Schikker. (12)

(6) Afbeelding er van, zie *Moreux, D'où venons-nous?* bl. 30.

(7) Afbeelding er van, zie *Moreux, Les merveilles du monde*, bl. 6. Verschillende afbeeldingen van sterrennevels zie ook bl. 90 vlg.

(8) Afbeelding er van, zie *Moreux, Les merveilles du monde*, bl. 63.

(9) Voorstelling dezer grootten, *Moreux Merveilles du monde*, bl. 36; (10) Lijst der voornaamste dezer sterren, bl. 125; (11) Een kanonbal vliegt uit het kanon met een snelheid van 900 meters per seconde. Tafel der snelheid van eenige sterren, zie Moreux, *Merveilles*, bl. 69.

(12) *Aanbevolen boeken, Murrat: Le Firmament* (Paris Téqui) LVII en 468 bl., pr. fr. 3-50. Een korte bewerking in het Nederlandsch van dit boek, werd uitgegeven door de Hollandsche Apologetische Vereeniging Petrus Canisius. Vooral aanbevelenswaardig zijn de volksche boekjes van E. H. Moreux (bestuurder der sterrewacht van Bourges) twee reeksen: *D'où venons-nous? Où sommes-nous? Qui sommes-nous? Où allons-nous?* (Paris, Bonne Presse) ieder een 100 bl. pr. 1 fr· *Quelques heures dans le ciel; Les merveilles des mondes; L'océan aërien; Un jour dans la lune; Les éclipses; Les secrets de la mer:* ieder 128 bl., pr. 1 fr. (Paris, Fayard). Zie ook nog: Brabandt: *Een kijkje in het heelal*; en: *De sterrekunde der oudheid en nu*, in het grootere werk: *De wonderen der techniek* (vijf deelen, elk van 300 bl. en 30 illustraties, prijs voor 't geheele werk 25 fr.)

UIT ALLE LANDEN.

M. POINCARÉ
De nieuwe Voorzitter der Fransche Republiek.

De nieuwe voorzitter der Fransche republiek, M. Raymond Poincaré, werd in het buitenland met vreugde begroet. De nieuw gekozene is een man van groot gezag : hoofdminister, advokaat van allereerste gehalte, hoog geschatte letterkundige en lid der Akademie, staatsman die als minister van buitenland in de laatste tijden Frankrijk deed klimmen in de oogen der mogendheden, een man met breede gedachten, verdraagzaam en vredelievend.

In de tramen der vrijmetselarij wilde hij nooit loopen. Dit is het melden weerd, daar de Fransche politiekers der laatste jaren, gewoon waren te dansen zooals de vrijmetselarij schuitfelde.

Zijne overwinning op zijnen mededinger, M. PAMS, wordt beschouwd als de nederlaag der vrijmetselarij, die spijts haren invloed, er niet in gelukte haren man door te drijven.

In andere landen ware zulk een stemming de voorbode van betere tijden, van meer verdraagzaamheid, meer rechtveerdigheid ten opzichte der katholieken.

Zal het zoo zijn in Frankrijk?

Het vraagstuk der Balkans blijft in de lucht hangen. De Turken schijnen hunne koppigheid te laten varen. De vermaning der Europeesche mogendheden was eene zware pil die op hunne maag blijft liggen. Men verwacht in 't kort het antwoord der Turken.

* * *

De onrust die in de laatste weken boven Europa zweefde, schijnt nu verdwenen. De vrede in de Balkans is aanstaande en alle gevaar voor Europeesche verwikkelingen is verdwenen.

Overal gaan de zaken hunnen gewonen gang.

Poincaré, voorzitter van Frankrijk, wordt als hoofdminister vervangen door Briand.

In Engeland is het zelfbestuur voor Ierland gestemd, spijts den tegenstand van eenige hardnekkige protestanten.

In den Rijksdag van Duitschland gingen de Centrum-leden met krachtdadigheid de hatelijke Jesuiten-wet te keere.

Het Duitsche Centrum heeft ook openlijk een zijner leden afgekeurd, den priester-vertegenwoordiger Wetterle, van den Elzas, die in Frankrijk voordrachten hield over den Elzas.

Deze voordrachten door de Franschen met vreugde begroet, worden in Duitschland als onvaderlandsch en gevaarlijk beschouwd. Het spant waarlijk genoeg tusschen Duitschland en Frankrijk en het is gevaarlijk olie op het vuur te werpen.

In Spanje worden de betrekkingen met den Paus hernomen. Sedert het wetsontwerp van Canalejas over de kloosters, had de Paus zijn gezant ingetrokken. Nu werd een nieuwe pauselijke gezant benoemd. Daaruit mag men besluiten dat Spanje tot betere gevoelens gekomen is en hare onrechtveerdige voornemens nopens de kloosters heeft laten varen.

Kunst en Leven.

Concert van AMICITIA.
te KORTRIJK

Van een Koorkring moesten wij ons aan iets anders verwachten als 't geen ons door het programma op den laatsten oogenblik medegedeeld wierd. De belofte van 't volgend jaar « Franciscus » op te voeren mocht ons eenigszins paaien en het vooruitzicht van kwartetmuziek, waar wij in onze stad zelden keur van hebben, hielp er ook toe om den eersten indruk wat te verbeteren.

Laten we aanstonds zeggen dat Mr G. De Vreese ware vorderingen gemaakt heeft, bijzonder wat sonoriteit betreft, sedert zijn optreden als eerste prijs van het conservatorium. De keus zijner medespelers is hem niet slecht gelukt en doorgaans was er over eenheid en samenwerking niet te klagen. Dat ze nog niet vergroeid zijn als een Vlaamsch kwartet dat wij hier voor eenige jaren bewonderden, of nog geene samensmelting kunnen bewerken gelijk een groep die sedert jaren bijeenstudeert, kan iedereen begrijpen ; maar niemand zal het aandurven zonder lof te spreken van de manier waarop ze bijvoorbeeld de Nocturne van Borodine wisten weer te geven. 't Is ten anderen eene gevoelvolle melodie waar iedere stem hare bijzondere taak te vervullen heeft onder leiding van de klagende cello, om uit te sterven in kunstig doorwevene navolgingen.

Mendelsohn zong gelijk altijd eene gemoedelijke taal, zelfs waar hij « Agitato » aanmerkt, is hij nog vol behagelijkheid en sierlijkheid. Was deze beweging nochtans niet te traag opgenomen ?

Mozart heeft ons bijzonder door het « Adagio » verrukt. In de andere deelen was hij min streelend, min teeder als naar gewoonte ; maar vinding en aantrekkelijkheid schieten bij hem nooit te kort.

Het eerste deel van M. Lunssen's kwartet is prachtig bewerkt, maar was te weinig ingestudeerd om ons al de schoonheden er van te doen uitkomen ; bijzonder miste er de zenuwachtige spoorslag die sommige motieven leven moest ingeven.

Uiterst veel bijval heeft Mme Demest genoten : verscheidenheid van stukken, prachtige stem en passend gebarenspel hebben het haar verdiend. Vergeten we ook M. A. De Vreese niet, pianist-begeleider die zijn ondankbare taak onberispelijk vervuld heeft.

Nog een woord over het programma dat ellendig opgesteld was. Mendelsohn die maar 7 strijkkwartetten gemaakt heeft stond er bekend voor zijn 15e. Uit den stijl kan men wel vernemen dat men zich met Mozart vergist had, maar velen zijn er toch door misleid geweest. Voor de uittreksels uit de andere kamermuziekwerken wordt er ons niets verklaard over wat voorgaat of volgt. Men moest het publiek meer inlichten om de muziek beter te laten verstaan. Waarom niet aanduiden dat Paladilhe een Franschman is, Borodine een Rus enz. met het jaartaal van geboorte of overlijden? Eindelijk waarom geen tekst bij de zangen ? Men mocht ze toch verstaan, onderstel ik en hoe klaar men ze ook voordraagt, toch ontsnappen er te veel woorden en wordt onze aandacht te veel langs dien kant aangetrokken ten nadeele van den gezamentlijken indruk.

In dit opzicht, vragen we iets beters voor de volgende concerten.

MUIZEVALLEN

Er zijn op ons dorp ongeveer 300 herbergen, dit is, muizevallen.

Die de vallen zetten zijn de herbergiers. Maar niet zooveel zij toch. 't Zijn meer de heeren (!) brouwers en aandeelhouders in samenwerkende brouwerijen. De herbergiers zijn immers maar de domestieken, de zetters op commando der trapen ; de eigenaars er van, zijn gemelde heeren.

Nu ! wat zetten ze in de val, om de muizekes aan te lokken en te vangen ?

Lekker bier ; spel en zang ; vriendelijkheid en paallooze vrijheid ; vrouwvolk.

En de muizekes komen af. En verliezen er : hun geld, hun verstand, hunne eer, hunne gratie, hun persoonlijk en huiselijk geluk.

Hebt ge ooit iets dommers gezien dan een muize in een trape ?

Neen ? — 't Doet ! — Nog iets dommers, is de mensch die zich laat vangen in de muizeval van brouwers en herbergiers. We zijn niet tegen brouwers en herbergiers die *treffelijk eischen*. Tegen de andere wel. Deze lokken ons volk in de val, en dooden het.

WIE ?

Er bestaat in onze dorpen en steden, een heele inrichting die bij de meesten uitkomt op geldafdroogerij, rooving van verstand en menschenwaarde, banning der gratie, storing van welstand en vrede. Kent ge die inrichting ?... Neen ? En toch zijt ge wel overtuigd, dat iemand die drinkt, mettertijd althans, van al de genoemde goederen ontroofd wordt ?

Waar wordt hij er van ontroofd ? Daar waar hij drinkt, niet waar ?

Waar drinkt hij ?... In de herberg het meest.

Wie leeft er, van wat er in de herbergen wordt gedronken ?

De herbergiers zelf ; maar vooral de brouwers en de oordjesknipper-aandeelhouder in cooperatieve brouwerijen.

Wie heeft er de touwtjes van hooger gemelde inrichting in handen ?

Wie is er, van een anderen kant, onnoozel genoeg, om er zich in te laten vangen ?

DOCHTERKES.

Ze zijn 16 het eene, het andere 18 jaar ; niet leelijk, eerder snel ; en ze zetten hen goed op. Vader en moeder gelooven dat er met hun schoone kleedjes en smoeltjes geld te verdienen ware. En ze pachten een herberg, die M. de Brouwer of Cooperateur hun gaarne geven. Het spel begint.

Vooze jonkheden gerieken dat er daar iets puiks voorhanden is. En stroomen er naartoe.

Ze laten er hun geld, en de dochterkes hun eere.

Wie zijn er nu in geheel dezen kluts de meeste onnoozelaars, de meeste gewetenloozen : de ouders ; de brouwer of cooperateur die laten gebeuren ; de dochterkes of de jonkheden ?

Bureau de l'huissier VERSCHOORE, 66, rue du Gouvernement, 66, Courtrai.

POUR CAUSE DE DÉPART
VENTE PUBLIQUE
d'un
Riche Mobilier
ANTIQUITÉS
ARGENTERIES ET VINS
A COURTRAI, Grand'Place, 16.

L'huissier VERSCHOORE, de résidence à Courtrai, procèdera à cette vente au MARDI 28 JANVIER 1913, à 9 heures du matin et jours suivants.

N. B. — *Les meubles et objets à vendre sont déposés chez M. JEAN TREMMERY, Grand'Place, N° 16, à Courtrai, où ils seront exposés à dater du 21 de ce mois.*

Merkweerdige Jaarlijksche Venditie
van 349 koopen
Sperren, Slaghout, Basschen, Brandhout
ZATERDAG 1 FEBRUARI 1913
om 9 uren 's morgens,
TE ANSEGHEM
in de bosschen wijk. *Ooregat & Preekheer.*

De Notaris **Demeulemeester** te Anseghem, zal op gestelden dag en uur, namens Wel Edele Gravin LOUISE DE LIMBURG-STIRUM, grondeigenares te Anseghem, openbaar verkoopen :

40 koopen Zaagsperren van 90 cm. tot 1m30 dikte en 11 tot 15 meters lang ;
30 » Sperren van 70 tot 90 cm. dikte ;
50 » Kliefsperren van 60 tot 80 cm. dikte ;
50 » Kepers en Stellingpersen van 50 tot 60 cm. dikte ;
50 » Piketten en Diltepersen van 30 tot 50 cm. dikte ;
30 » Tabac- en Stoppersen van 25 tot 40 cm.
35 » Boon- en Vlokkepersen ;
15 » Larixen ;
15 » Busschen ;
8 » mijten droog gekloven Brandhout ;
10 » Sperresnoei ;
7 » Slaghout ;
9 » kleine Eikskens.

Vergadering ter herberg 't OOREGAT.
Verborging ter herberg DE PREEKHEER.
Groot gemak van vervoer. 6 maand. tijd van betal.

DE CIGAREN
ONS VLAANDEREN
in *Borneo* of *Mexico* tabakken
OVERTREFFEN DE BESTE MERKEN
Algemeen vertegenwoordiger voor Kortrijk en omstreken
Paul DE BAECKE-MOREELS
Groote Markt, 9, Kortrijk
Voor handelaars en magazijnen, de beste, de voordeeligste voorwaarden.

In den Gouden Kam.
E. COORNAERT-DAVID
Wijngaardstraat, 5, Kortrijk.
Laatste niewiugheden van Corsets
sterk en goedkoop.

HANDEL IN WIJNEN EN LIKEUREN
Vreemde en inlandsche Bieren
Julien ROMMELAERE
2, Paleisstraat, Kortrijk.
Champagne MARGAUX & Cie, Epernay
Vermaarde bieren *Usher*,
Extra Double Stout, Pale ale, Scotch ale

KINKHOEST.
Moeders ! Vraagt eens aan M. DESCAMPS-TERRIÈRE, waarmeê hij de kinders van den Kinkhoest genezen heeft ? Hij zal U antwoorden met de **Kinkhoest-Remedie Halewyck,** Apotheker, Groenselmarkt, 6, Oostende. Om u te overtuigen zal *Het Kortrijksche Volk* iedere week een getuigschrift inlasschen, en wij zijn zeker dat er in Kortrijk niets meer anders zal gebruikt worden tegen **Kinkhoest, Valling of Bronchiet der Kinders.**

Mijnheer Halewyck, Apotheker, Oostende.

Uit dankbaarheid moet ik u dit briefje sturen, mijn kind was ten strafsten mogelijk aangedaan van den kinkhoest, met uwe remedie Halewyck is het op tien dagen genezen. EMILE DECLERCQ-VERCAMER, boterkoopman, Zarren.

De wereldberoemde **Kinkhoest-Remedie Halewyck,** kan men bekomen te Kortrijk bij de Apothekers DESCAMPS-TERRIÈRE, Steenpoort, 8 ; HULPIAU, Leiestraat, en IMPE, Groote Markt, en in alle goede Apotheken. Prijs der volledige remedie : fr. 3.50 ; Siroop alleen : 2 frank; men moet in het begin, om de genezing te bekomen, de volledige remedie vragen.

Het Genoegen te Leven
is aan elkeen verzekerd door eene volmaakte gezondheid.

In zijn klassiek werk over de grondherkomst en de behandeling der plaatselijke ziekten, die in de geneeskundige wereld een voorname plaats inneemt, schrijft dokter Abernethy, raadplegend geneesheer der Koningin Victoria van Engeland :

« Als men er in gelukt is de verschijnselen te doen verdwijnen, die eene storing van de spijsverteringsorganen aankondigden, gebeurt het altoos dat de plaatselijke ziekten, die aan het gebruik van plaatselijke geneeswijzen weêrstaan hadden, spoedig verdwijnen, en de zieke heeft altoos, in deze soort gevallen, erkend dat hij bijna oogenblikkelijk een algemeen welzijn waarnam, die zijne verwondering ten hoogste gaande maakte. »

Dokter Bésuchet, in zijn verslag over maagaandoening, drukt zich als volgt uit : « Alle opstopping is van nadeeligen invloed op de spijsvertering, en de minste storing in de spijsvertering verwekt storingen in al de andere lichaamswerkingen. »

Kliniek van Dr DOYEN, Parijs, 13 Juni 1911

Ziehier meer dan dertig jaar dat ik een der ieverigste aanbevelers ben van de Revalenta Du Barry.

Ik raad ze, zonder uitzondering, in al de gevallen aan van maag- of darmaandoeningen, van krimping der maagopening in den aanvang, en van spijsverteringsstoringen zoowel bij de volwassenen als bij de kinderen.

Geen enkel van de sinds het bestaan der Revalenta aanbevolen bloem heeft mij zoo gustige uitslagen gegeven.

Ik machtig u mijn brief openbaar te maken.

Dr E. Doyen.

(De REVALENTA DU BARRY is bestendig in gebruik in de Engelsche hospitalen sedert 60 jaar.)

Vier maal voedzamer dan het vleesch, zonder te constipieren, bespaart zij nog 50 maal haren prijs in medecijnen. In doozen van fr. 2.50, 4.50, 7,75, of min dan 0.40 per maaltijd.

Verkrijgbaar bij alle goede apothekers en winkeliers :

Kortrijk : Hulpiau, apotheker, Leiestraat 36. De Neus, apotheker, Groote Markt, opvolger van Bossaert.
Iseghem : Rodenbach, apotheker.
Meenen : Van Ost, apotheker, Groote Markt, Sioen, apotheker.
Moscroen : F. Verreux, M. de Philement. Zonder.
Roeselaere : F. Ameye, apoth. Dubuisson, apotheker, Grymonprez, apoth.

TANDEN
M. en Mme Maurice Meier, chirurzijns-tandmeesters-specialisten, 2, hoek der Moskroenstraat, huis met koetspoort (bij het gevang), Kortrijk, zijn alle dagen te raadplegen van 9 uren tot 's middags en van 2 tot 5 uren, uitgenomen op Zon- en feestdagen, voor alle ziekten van den mond en der tanden. — Kunsttanden van af 5 fr. Volledige gebijten van af 100 fr. en daarboven, gewaarborgd voor het leven.

Dank aan eene bijzondere geneeskundige manier geschiedt het trekken der tanden zonder de geringste pijn.

Over te nemen welgekante winkel, in vollen bloei, van alle slach van fantaisieartikelen, papierhandel, bureel- en schoolbehoeften, bijzonder geschikt voor drukkerij. — Inlichtingen ten bureele van 't blad.

MEUBELMAGAZIJNEN
VAN DE VLASMARKT

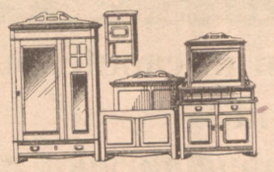

Het is bewezen dat de Meubelmagazijnen **Robert Declève-Spierinx,** *Vlasmarkt, 2, Kortrijk,* gekend zijn voor verkoop met waarborg en genadige prijzen van alle slach van rijke en gewone Meubelen. Ook is het huis altijd met groote keus voorzien van Wiegen, ijzeren Bedden, Spiegels, Kinderstoelen en Rijtuigen, Keuken- en Herberggerief, Matrassen, Spreien, Toiles cirées Stoors, Gordijnen, enz. enz.

Voor buiten stad wordt alles verzorgd en franco ten huize besteld.

Let goed op het adres :
Robert Declève-Spierinx
Vlasmarkt, 2, Kortrijk.

Kostbare Ontdekking
goedgekeurd door de Maatschappij van Gezondheidsleer van België. (Wet van 24 Juli 1907).

Genezing in 10 minuten van de hevigste tand- en hoofdpijnen, der migraine en nevralgies, door de CACHETTEN JOS. GAUTHIER, APOTHEKER TE MECHELEN, Officier der Academia Fisico-Chimico Italiana van Palermo (Italië) 1 en 2 fr. de doos van 6 tot 13 cachetten.

De Apotheek *Jos. Gauthier* zendt overal zijne uitmuntende remedie per terugkeerende post, tegen mandaat van 1,05 fr. en 2,10.

Gansch onschadelijk. Nooit missen. Eischt het merk *Antinevralgique Jos. Gauthier,* in blauw gedrukt op ieder cachet.

Depôts te Kortrijk : Apotheek HULPIAU en IMPE, en in alle goede apotheken.

NEEMT NIET ANDERS !
LAAT U NIET OMKLAPPEN !

Onze schoonste velden
zijn bemest bij middel van het
ZWAVELZUUR AMMONIAK
die ten andere de beste stikstofmest is.

HET BEVAT 20 TOT 21 t. h. STIKSTOF WELKE DE PLANTEN RECHTREEKS OF NA SALPETERGISTING OPSLORPEN

Met deze meststof, geen stikstofverlies door uitlooging der gronden, geene korsten aan de oppervlakte der velden, geen te kort gewicht bij de aankomst, geene verliezen onder weg en gedurende de lossing ten gevolge van den slechten staat der zakken, geen gevaar voor het vee, geene vruchten vernietigd door onzuiverheden, voor den wasdom schadelijk.

Spaarzaamheid van vervoerkosten, van verhandelen en van uitstrooien ten gevolge zijns grooteren rijkdoms. Mindere hoeveelheid te gebruiken per hectaar, gezien zijn hooger stikstofgehalte en zijne regelmatiger uitstrooiing. Betere verdeeling in den bouwgrond. Regelmatiger wasdom en bijgevolg betere oogst.

Ontvangst, onderzoek en verdeeling tusschen verscheidene koopers vergemakkelijkt, dank aan het regelmatig gewicht en aan de goede hoedanigheid der zakken.

Zelden vervalscht.
Levering vrachtvrij ter bestemmingsplaats, snel en verzorgd.
Schoone, op 100 kilos geregelde en met lood verzegelde zakken.
Overvloedige oogst van goede hoedanigheid.

Dat zijn de voordeelen dezer meststof, welke door al de handelaars en door al de landbouwsyndikaten verkocht wordt.

VOOR ALLE INLICHTINGEN NOPENS HET GEBRUIK, zich wenden tot het
Comptoir Belge du Sulfate d'Ammoniaque
(Naamloos Vennootschap) te BRUSSEL

Groote Meubelmagazijnen
3, Kring, 3
vergist u niet van adres, *op de Kring achter de Pompe*
KORTRIJK
Oud Huis We Vandeleene thans R. & G. VANDELEENE OPVOLGERS.

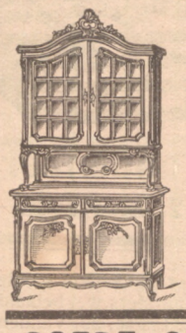

s het *voornaamste*, het *bestgekende* en het *voordeeligsie* magazijn der omstreek voor allerhande pracht- en gewone meubels.
Verkoop ter trouwe.
Matige prijzen.

GOEDE GELDPLAATSING
Middenkredietkas van den Belgischen Boerenbond, Minderbroedersstraat, 24, Leuven. Uitgifte van pandbrieven van 100, 200, 500 en 1000 frank, intrest opbrengende aan 3.60 fr. % 's jaars. Volkomene waarborgen. Zij zijn aan geene prijsveranderingen onderhevig. Men hoeft geene daling te vreezen, zooals het voor de meeste waarden het geval is.

Mutsenmakerij in 't groot
zoekt een persoon om met 't machien te breien, zoo noodig zou geperfection, machien leveren met zeer groote vermindering op fabriekprijs. Goed loon en contract voor lang termijn. Schrijven Z. P. 12, bureel van 't blad.

GOEDE REIZIGER
op commissie wordt aanstonds gevraagd voor welgekend huis. — Zeer winstgevende positie.

Zich *schriftelijk* aanbieden binnen de 8 dagen ten bureele van *Het Kortrijksche Volk,* onder de letters R. C.

Voor het Akkoordeeren van Pianos
zich te wenden bij
G. VANTIEGHEM
Wandelingstraat, 6, KORTRIJK.
Portretten van klein tot natuurgrootte. Bijzonderheid voor groepen.

BLONDEEL Gebroeders
Loodgieters, Zinkbewerkers
Gezondheidstoestellen en Leidingen
Werkhuis speciaal ingericht voor werken van fabrieken en nijverheidsgestichten.
SPOEDIGE BEDIENING
Werkhuizen en Bureel : St-Janstraat, 41 Kortrijk.

Men vraagt aan Reizigers in ellegoederen of specerijen te willen eene kleine collectie koussen met zich nemen.

Men schrijve naar Fabriek van Breiwerk, Saint-Genois.

---

25 HECTAREN

uitstekend VLASLAND

TE HUREN

Inlichtingen en conditiën bij P. C. Hage Iz., Haven nr 73, St-Maartensdijk, Zeeland, Nederland.

Migraine, Draaiingen

Ach! myn hoofd!

« Meer dan twintig jaren leed ik geweldig » aan hoofdpijn. Zoo hevig was soms mijn » lijden dat ik niet het minste werk kon ver- » richten ; twee doosjes ware levenspillen F. » Roman hebben mij gansch genezen.

» Mevrouw Meriaan Van Duysen. »

Alle dagen komen er zulke getuigschriften ! De migraine, de hoofddraaiingen, de bloedopdrang, zijn bijna altijd te wijten aan storingen van de maag, slijmen, verstopping, het bloed wordt dik, vloeit moeilijk en jaagt naar 't hoofd.

De ware **LEVENSPILLEN F. Roman** die rechtstreeks op de slijmen en slechte vochten werken, maag en ingewanden ontlasten, het bloed zuiveren en verkloeken, zijn het beste en om zoo te zeggen het eenigste middel.

Voor de vrouwen in hunnen kritieken leeftijd, menschen die zittend werk verrichten, kan er geen beter middel gevonden worden.

De ware **LEVENSPILLEN F. Roman** zijn te verkrijgen in alle goede apotheken aan fr. 1.25 de doos.

Men lette wel op de namaaksels die geene de minste waarde hebben.

Algemeen depot : Apotheek F. Roman, Groote Markt, Dendermonde.

Algemeene Vertegenwoordiging voor West- en Oost-Vlaanderen

DER SIGARENFABRIEKEN

José TINCHANT y GONZALÈS & Cie

FIRMA

Vermeulen - De Grave

Sigaretten en Tabakfabriek

TE INGELMUNSTER

Vraagt de Sigaren **Quo Vadis.**

IN VERTROUWEN

mag men aanraden aan al degenen die lijden aan ZILT, Exzema, Katrienwiel, Baardziekten, Klieven der huid en alle andere **VELZIEKTEN,** van niets anders te gebruiken dan de Wereldberoemde **Wonderzalf en Bloedzuiverend Middel** der **Apotheek DE WALVISCH,** 10, Diepestraat, Antwerpen. *Volledige behandeling :* **2** *fr.*

Weigert alle namaaksels.

Te bekomen bij

A. DESCAMPS-TERRIÈRE

Steenpoort, 8, KORTRIJK.

Bouwgronden te koopen

tot HEULE, wijk 5 Wegen,

langs den steenweg naar Kortrijk en langs de straat naar de statie aldaar.—Voordeelige bespreken.

Extra schoone gelegenheid tot het uitoefenen van alle handels, of voor prachtig buitengoed.

Zich aanbieden bij Desiderius Bettens, aakhandelaar te Kortrijk.

Dryepondt's

Geneesmiddel voor de maag : : : : : : versterkt en geeft eetlust

Geneest { *Alle maagkwalen, Gal, Zuur, Maagontsteking, Slechte spijsverteering, Slijmziekten, Braaklust, enz.*

Apotheek DRYEPONDT - 7, Wollestraat - BRUGGE

Prijs : **3 fr. de flesch.**

Dépôt : Apotheek P. MATTELAER

Voorstraat, 50, KORTRIJK

DRIE WONDER...

Pillen, Elexir en Poeder.

Pillen Marichal, om duiven met eene bloeiende gezondheid, om hun smettelijke ziekten te beletten, om hun bl zuiveren vóór en na het broeien, opdat zij in prijskampen het record zouden behouden van vlugheid en van vroomheid, om de uitstekendste overwinningen te behalen, **om gemakkelijk kloeke en krachtige jongen te kweeken,** geef hen de wonderbare PILLEN MARICHAL. *De doos 1 fr. Per mandaat, fr. 1-10.*

Elexir Marichal. Dees elexir is zonder weerga voor het **snot** te genezen in weinig tijds. Hij bevrijdt de gezonde dieren tegen alle besmettelijke ziekten, als men er 10 druppels van in het drinken mengt. Hij versterkt het bloed en bezorgt een goed muiten.

De flesch, fr. 1-50 ; per mandaat, fr. 1-65.

Poeder Marichal. — Onfeilbaar geneesmiddel tegen bek- of keelzweer, of kroep, enz.

De doos, 2 fr., de halve doos, 1 fr. per mandaat, 10 cent. meer.

Algemeen depot :

Apotheek WAUTHIER, 103, Auderghem. Brussel

Kortrijk. apotheek OTTEVAERE.

Yper, DECREMER en LIBOTTE, apothekers.

DEMEESTER Brs & Zrs

Groote Markt, ROUSSELARE

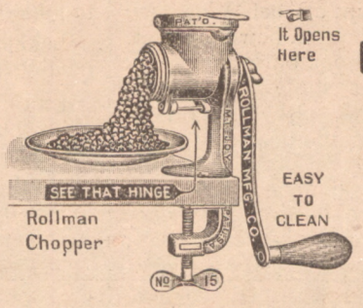

Rollman Chopper

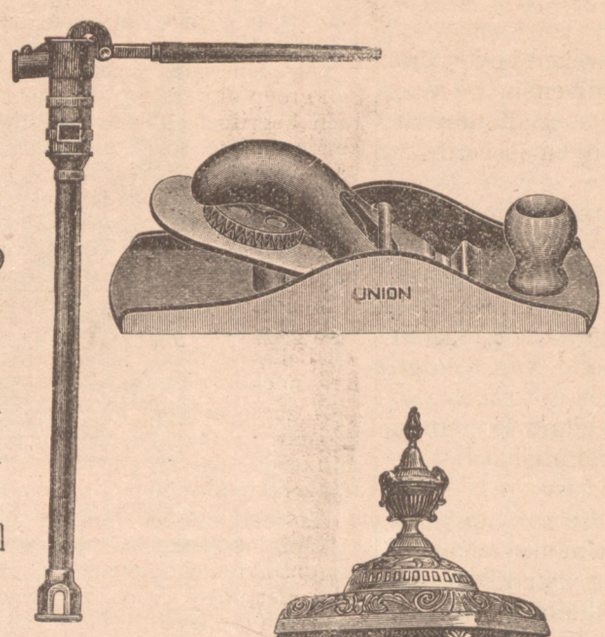

Bijzondere keus

VAN

ALAAM

VOOR

alle Ambachten en Neringen

Schrijnwerkers, Smeden, Mecaniciens, enz. enz.

IJZERE MEUBELS

KEUKENGERIEF

Prachtstoven, Keukenstoven, enz.

IJZER EN STAAL

POUTRELLEN, PLATEN

Geonduleerde verzinkte stalen Platen voor Hangars en Afsluitingen. Gepreste Platen *(Métal déployé)* voor Afsluitingen, Barrieren, enz.

Gewone- en Prachtbedden

(Duitsch model)

Bedderessorts met stalen gegalvaniseerde vleren *(onroestbaar)* in houten of ijzeren kaders, bijzonder wel geschikt voor gestichten en pensionaten.

A. BELPAIRE-ROYON

Statieplaats, ROUSSELARE

HANDEL IN STAAL EN IJZERWAREN

Allerhande gewaarborgde Gereedschappen

voor alle ambachten, zooals :

Timmerlieden, Beeldhouwers, Meubelmakers, Wagenmakers, Smids en Stovenmakers, Mekaniekwerkers, Metsers en Plakkers, Landbouwers, Zinkwerkers, Velowerkers, Kuipers, Rijtuigmakers, Behangers, Beenhouwers, Kleermakers, Schoenmakers, Hoveniers, enz., enz.

BOUWARTIKELEN : Balken, Bandijzer, Pompen, Sloten, Krukken, Charnieren, Leenen, Spagnoletten. — **Lattestoors-artikelen.** — Dakvensters, Watersteens, Afleiderbuizen, Piscienen, Kaveschuiven, Sterfputten, Citeerndeksels, Deurpaneelen. — **Kavegekken.** — Deur- en Belletrekkers, enz., enz.

Volledige keus van Menagie-Artikelen.

Verders te bekomen ALLES wat den handel betreft.

Koopt uwe benoodigheden in caoutchouc uit eerste hand in de groote caoutchoucfabriek

BELGIAN RUBBER (N. M.)

Werkhuis, Bureel, Magazijn

70, Bollinckxstraat, Brussel-Anderlecht

TELEFOON A. 1894

Groote Specialiteiten:

Caoutchouc voor alle Nijverheden.

HULPHUIS

Matrassenfabriek ★ De Ster

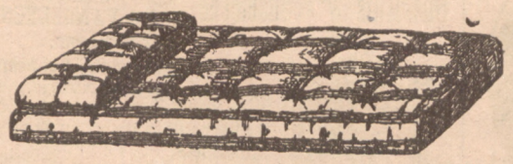

We Polfliet-Vandenberghe

Dolfijnkaai, 2, Kortrijk.

De beste floconwol om zelf uwe matrassen op te vullen is deze der gekende fabriek *De Ster*, aan 1.00, 1.25, 1.50, 1.70, 1.90 fr. de kilo.

Afrikaansche wol aan 1.90 en 2.25 fr. de kilo.

Inlandsche wol te beginnen van 3.75 tot 4.50 fr. extra.

Opgemaakte matrassen in alle prijzen. Groote keus van Bedderijen, Sargiën, Bedspreien, Engelsche bedden en Tapijten.

Wie in vertrouwen wil gediend zijn, wende zich naar *De Ster,* Dolfijnkaai, 2, bij de Leibrug, Kortrijk.

Borduursters Men vraagt seffens goede Borduursters, wel betaald en standvastig werk, bij G. A. Lagae, 59, Vanden Peereboomlaan, Kortrijk.

Huis HENRI DESMET

Leiestraat, 30, Koornmarkt, 1

KORTRIJK

Slaapkamers, Eetzalen, Salongarnituren, Engelsche bedden, Bureaux américains, Zetels, Matrassen, Stoelen, Gordijnen, Stoors, Brise-vues, gewatteerde spreien, Edredons Wolle sargiën.

Groote keus. — Goedkoop.

L'UNION SYNDICALE

Naamlooze Maatschappij

Verzekeringsmaatschappij op't leven de branden, ongelukken en andere gevaren.

Maatschappelijk kapitaal : **500,000 fr.**

Gebracht op : **2,000,000 fr.**

ZETEL :

36, rue d'Allemagne, Brussel

Volksverzekeringen. — Lijfrenten.

Het bestuur onderzoekt alle ernstige aanvragen van Agentschap.

Voordeelige voorwaarden aan de Agenten.

MOEDERS, indien gij de gezondheid uwer kinders betracht, gebruikt geen andere

WINDOLIE

dan deze vervaardigd door den Apotheker-Scheikundige VANDE WALLE.

Deze Windolie zonder anijs bereidt, vervangt zeer voordeelig de Slaapsiroop, zonder den nadeeligen invloed dezer laatste op de hersenen der kinderen teweeg te brengen, stilt oogenblikkelijk de felste buikpijn der kinderen en lost onmiddelijk de winden.

Prijs : De flesch 1.00 fr.; de halve flesch 0.50.

Wordt ook in mindere hoeveelheid besteld.

Vraagt raad aan honderde moeders van Rousselare en omliggende gemeenten die ze reeds uitsluitelijk gebruiken en allen zullen er u met denzelfden lof van spreken.

Alleenlijk te verkrijgen bij den

APOTHEKER-SCHEIKUNDIGE

FRANZ VANDE WALLE

9, NOORDSTRAAT, 9 (dicht bij de Groote Markt),

ROUSSELARE — Telefoon 175

Plaag der Hoenders

De plaag begint schielijk met eenen gelen of grasgroenen mest. De kam verdooft en op eenige dagen sterft de hen. De levers zijn gewoonlijk gezwollen, geplekt of verrot.

Het gebruik der POEIERS van VANDE WALLE belet het leggen niet en voorkomt de ziekte in geval van besmetting op de omliggende hofsteden.

Worden ook gebruikt tegen : Snot, Tering, Pokken en alle besmettelijke ziekten.

Prijs : 1 frank de pak.

Bereid door den Apotheker-Scheikundige

FRANZ VANDE WALLE

In dezelfde Apotheek zijn te verkrijgen : *Bijzondere bevruchtende Poeiers, Longpoeiers, Melkpoeiers, Zulveringpoeiers,* enz. voor koeien en peerden, en die altijd met een goeden uitval bekroond zijn.

TANDENBALSEM

VAN

HET ROODE KRUIS

geneest oogenblikkelijk de hevigste pijn voortkomend van hoile tanden. Ook durf ik zonder vrees de aanhoudende werkdadigheid en de uiterst wonderbare uitslag van mijn produkt waarborgen. Deze specialiteit heeft niet enkel een onmisbaar uitwerksel, maar is daarbij zoo onfeilbaar dat ik bereid ben 5 fr. te betalen bij ieder geval van mislukken. Zulke ernstige waarborg geef ik slechts omdat ik zeker ben dat mijn *Tandenbalsem* nooit zijn doel mist. — Prijs : 1.25 fr.

Bereider : ACHILLE LYBEER, *apotheek Het Roode Kruis, Statieplaats, Rousselare.* Telefoon 206.

Het fleschje wordt verzonden tegen mandaat van 1.30 fr.

Vraagt bij Marin **VAN HOUWE**

APOTHEKER-SCHEIKUNDIGE

Noordstraat, 26, Rousselare

Telefoon N° 102

de vermaarde ATTAQUE-OLIE (elixir anti-apoplectique) uitgevonden door Doctor Gekiere van Hooglede en later bereid door Doctor Andries van Hooglede. Onfeilbaar middel tegen beroerten of attaquen.

Iedereen die aan bloedopdrang gevoelig is, moet dit krachtig geneesmiddel in huis hebben.

Eenige depositaris : Marin Van Houwe.

Prijs : 2.50 fr. de flesch.

De Borstbalsem Vande Walle

geneest overal de meest gevreesde

Verkoudheden en **Vallingen.**

Prijs : de flesch 1.50 fr.

Alleenlijk verkrijgbaar in de welgekende apotheek

Franz VANDE WALLE

Noordstraat, ROUSSELARE. Tel. 175

OUD-SOLDATEN!

vilt gij uwe militievergoeding voor e trouwen of onderstand :

WORDT GIJ VERVOLGD

Correctionneel of koophandels rechtbank, moet gij wettelijk scheiden, hebt gij koopwaren geleverd of geld geleend en kunt gij het niet terug krijgen, moet gij erven, enz.

WENDT u voor beiden tot **MATTHYS, Zandberg, 8 GENT.**

Raad kosteloos van 8 tot 11 uren en van 3 tot 6 uren. Postzegel van 0,10 voor schriftel. inlichting.

HET ROODE KRUIS

BIJ

Achille Lybeer

Apotheker-Scheikundige

Statieplaats, ROUSSELARE

Telefoon 206.

Ongetwijfeld is **Amigrainal** de beste remedie om de wederspannigste TAND- en HOOFDPIJN te verdrijven. Wonderbare en talrijke genezingen worden er door bekomen. 10 minuten zijn voldoende. Bevat niet de minst maagkrenkende stof en mag genomen worden naar beliefte.

Zeker, gemakkelijk en spoedig.

1 fr. de doos van 7 cachetten.

2 fr. " 16 "

De gezondheidspillen VIVA

Beste doelmatig middel tegen gal en slijmen. Onmisbaar voor slechte spijsvertering, verstoptheid, draaiingen in 't hoofd, leverziekten, attakken, zwaarmoedigheid, rhumatism, keerjaren der vrouwen, enz.

Prijs 0.75 de doos. In 't bereik van eenieder. *Goedkoop maar onschatbaar.*

Mistrouwt u van eene slepende verkoudheid die kan gevolg geven aan bronchiet en tering. **De BORSTPILLEN** van ACHILLE LYBEER zijn daartegen het meest geprezene middel. Zij verdrijven hoest, fluimen, heeschheid, alle ziekten der luchtpijpen.

Met ieder doosje bekomt men eene genezing

Gevallen waarbij men den moed verloren had en bijna voor ongeneesbaar aanzien waren, wierden geholpen door deze wonderbare pillen. Prijs 1.50 fr. de doos.

Deze uitmuntende remediën worden per terugkeerende post verzonden tegen mandaat der weerde en opleg van 5 cent. voor port.

In den Kortrijkschen Boekhandel

Jeroom Basyn-Joncheere

O. L. Vrouwstraat, 11.

SCHOOL-BUREEL-& TEEKENGERIEF

Papier in rollen en bladen

Papieren zakken, Koorden, Drukwerk

- Levert alle slach van Boekwerken

: : NIEUWEN BRILWINKEL : :

Wilt gij uw gezicht bewaren en verbeteren

wendt u naar het Huis

E. Castaing-Lepère

« IN DEN BAROMETER »

42, Groote Markt, Kortrijk

tusschen het *Damberd* en den *Bodega,*

waar gij eene bijzondere keus zult vinden van allerlei brillen en neusnijpers, nauwkeurig aan het gezicht toegepast, van 1 frank af en verwisseld tot volledige voldoening.

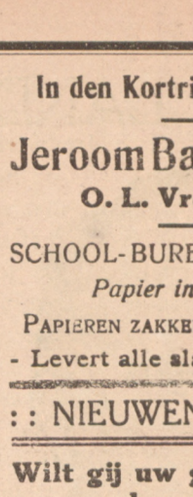

Groote keus van stalen, nickelen, zilveren en gouden BRILLEN *en* PINCE-NEZ *aan uitnemende lage prijzen.*

Specialiteit van Barometers, Verrekijkers, Jumellen, Thermometers voor Brouwerijen en Melkerijen. Alle slach van Pekels, Waterpassen, Vergrootglazen, Draadtellers, enz., enz.

Het Huis aanvaardt allerhande vermakingen, alsook het inzetten van glazen.

— Spoedig gediend —

TANDPIJNEN

In 1 minuut stilt de **DENTINOL** totaal en voor altijd de tandpijnen, de hevigste abcessen en zwellingen. Laat geen tanden meer trekken. Een enkel gebruik van **Dentinol** zal ze zekerlijk genezen. Om genezen te zijn eischt den echten

DENTINOL

1.25 fr. het fleschje in alle apotheken.

Depots :

Kortrijk, Descamps-Terrière, Steenpoort, 8.
» Impe, Groote Markt.
» Hulpiau, Leiestraat.
» Deneus, Groote Markt.
Avelghem, M. Vancaemelbeke en R. Vermandere.
Meenen, Flipts, Rotiers en Boute.
Waereghem, M. Robberecht, J. Renson.

KATHOLIEKE VLAMINGEN KOOPT UWE BOEKEN IN

Veritas

ALGEMEENE BOEKHANDEL

· CH & H. COURTIN ·

26 KIPDORP ANTWERPEN

PETIT-BEURRE PAREIN

Geen Grijs Haar MEER!!!

« De Nieuwe London »

doet de grijze haren binnen enkele dagen verdwijnen, maakt het haar glanzend en zacht, belet het uitvallen en neemt de pelletjes van het hoofd weg.

Eischt op den hals: London

In flacons van fr. 1,50 en fr. 2.50

Engelsche Baardtinctuur aan 2 fr. per flacon

Te koop bij Apothekers Drogisten, Haarsnijders en Reukwinkels in 't groot: Parfumerie Dr Selp, Wachtebeke (België)

Zeep	**DADA**	Werkdadigheid zonder weerga tegen zomersproeten en huidaandoeningen. De beste voor het behoud eener frische gelaatskleur
Het stuk 0.75		
Crème	**DADA**	Onfeilbaar voor de genezing van kloven; maakt de huid blank IN EEN NACHT.
Tube 0.75		
Poeder	**DADA**	Allerfijnst, en op 't gelaat blijvend; onontbeerlijk voor elke toilettafel.
De doos 2.50		

Te koop in alle goede huizen.

Verkrijgbaar te Kortrijk :
Apotheek A. Descamps-Terrière, Steenpoort, 7.
Drogerij de Krokodil, Groote Markt.
Demeyere, coiffeur, Doornijkstraat.
Lepère-Dubuisson, Leiestraat.
Apotheek de Bie, Rijsselstraat.

Verantwoordelijke drukker-uitgever
J. VERMAUT, Langesteenstraat, 28, Kortrijk.

MEUBELS, SPIEGELS STOVEN

Huis van vertrouwen

V. HAP-DE BRUYNE

38, O. L. Vrouwstraat, Kortrijk

Specialiteit van Engelsche Bedden.
Alle soorten van Meubels, Spiegels, enz.
Matrassen van af 17.00 fr.
GROOTE KEUS VAN STOVEN.

Gemak van betaling op aanvraag.

Kiekenkweekers en Landbouwers.

Sterven uwe kiekens van **Cholora, Diphterie, dikke levers, rochel**, ofwel **door oorzaken dié gij niet kent**, gebruikt dan onmiddelijk het geneesmiddel **N° 4200**, bereid door **Apotheker R. VERMANDERE van Avelghem.**

Prijzen : dubbel pak 3 fr., pak 1.75 fr., half pak 1 fr.

Lijden uwe kiekens aan het **snot** of ook nog aan **pokken**, gebruikt de **remediën** van **R. Vermandere** en eischt dien naam op het etiket.

Prijzen tegen pokken, dubbele flesch 2.50 fr. flesch 1.25 fr., halve flesch 0.75 fr.

Tegen snot, dubbele flesch 2.50 fr., flesch 1.25, halve flesch 0.75 fr.

N. B. — Deze zijn de eenigste remediën **geschikt voor groote kweekers**, door hun **groot gemak van toedienen** en de **volkomene genezingen** er door verkregen.

Depot bij de HH. Apothekers : J. Gautot te Assche, A. Guyot te Ruysbroeck, V. Chielens en K. Dewolf te Brugge, A. Verstraete te Rousselare, H. Ruyssen te Veurne, Th. Hulpiau te Kortrijk, Depaepe te Audenaerde,

J. IMPE-DOUSSY te Kortrijk

Rechtstreeks te verkrijgen tegen terugbetaling met verzendingskosten bij apotheker R. Vermandere te Avelghem.

Maaglijders, vraagt de maagpillen van **R. Vermandere** *in de apothekerijen van* **J. IMPE-DOUSSY** *en* **P. MATTELAER**

ZINK ZINKWIT

VIEILLE MONTAGNE

Regionale depothouders

FIRMA

SAEY & D'HESPEEL

Opvolgers van DE MULIÉ-VERCRUYSSE

Doornijk- en Sint-Jorisstraten

KORTRIJK

TELEFOON 190

Magazijnen van Koper, Tin, IJzer, Staal, Blik, Lood, Platen, Poutrellen, enz.

KWALITEIT ZONDER WEERGA

Te koop bij elke rijwielhandelaar.

Algemeen depot voor België : 22, Schermersstraat, Antwerpen.

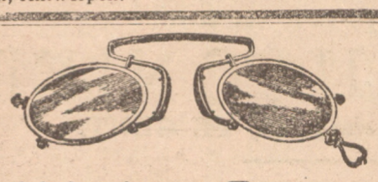

Isid. Ledure - Tremmery

Koornmarkt, 6, KORTRIJK.

Groote keus van Brillen en neusnijpers (pince-nez), van af 1 fr. aan het gezicht nauwkeurig toegepast en verwisselt tot volledige voldoening.

Ook te bekomen stalen, zilveren, nickelen en gouden Brillen en Pince-nez, aan zeer lage prijzen. Barometers, Jumellen, Thermometers.

De voorschriften der Heeren Oogmeesters worden binnen de 48 uren uitgevoerd.

Pekels voor brouwerijen, melkerijen, stokerijen, enz., Waterpassen, Draadtellers, Vergrootglazen.

Allerhande vermakingen en inzetten van glazen. Electrieke Zaklampjes. Volledige keus van juweelen in goud, zilver en doublé.

BERICHT AAN DE DOOVEN

Met het doel dienst te bewijzen aan de belanghebbenden, vraagt ons een onzer welgekende stadgenoten, M. Verschueren, vader, 84 jaar, St. Pietersnieuwstraat, 128, Gent, de volgende mededeeling op te nemen :

Aan doofheid onderworpen en na allerhande geneesmiddelen gebruikt te hebben zonder eenigen uitslag, had hij het gelukkig gedacht gebruik te maken van de Audio Phonex Lucq. Hij bevestigt dat enkel door het gebruik van dit wetenschappelijk toestel, geheel onzichtbaar, hij volkomene voldoening bekomen heeft. Ook ten titel van dank biedt hij zich aan, aan allen welken uitleg zouden begeeren, 't zij in persoon, 't zij per briefwisseling.

Het zij noodig er bij te voegen om deze aanvraag te volledigen, dat zonder kruiden, op allen ouderdom en in alle gevallen, de Audio Phonex niet alleenlijk het gehoor vermeerdert op de eerste dagen, maar dank zij hare bijzondere werking, zij trapswijzend klimmend het gehoor herstelt en alle oorsuizingen doet verdwijnen.

Voor alle inlichtingen wende men zich bij M. G. Verschueren-Maes, zoon, op gestelde dagen en uren, zooals volgt : de maan- en vrijdag van 2 tot 4 ure, Sint-Pietersnieuwstraat, 128, en den donderdag van 9 tot 11 en van 2 tot 4 ure : Kortrijksche steenweg, 238, te Gent.

N. B.— Men wordt vriendelijk verzocht, als men schriftelijk antwoord begeert te ontvangen, er den noodigen postzegel bij te voegen.

MISGROEIINGEN VAN 'T LICHAAM

Hrd VERDONCK-MINNE

ORTHOPEDIST-SPECIALIST

HENDRIK SERRUYSLAAN 12, OOSTENDE
(bij de Nieuwe Post).

2 maal gebreveteerd voor *Orthopedtsche toestellen*, leverancier van den *Staat, Burger- en Krijgshospitaal* van Oostende en van de *Orthopedische Kliniek Sanatorium Maritime* van Mariakerke bij-Oostende.

SPOEDIGE en ZEKERE genezing zonder pijn, zelfs van de moeilijkste gevallen door eene BIJZONDERE BEHANDELING.

Onzichtbare Corsets

(eenigste model) **voor de genezing der ruggraat die niet het minste ongemak leveren.**

Misgroeiingen van den HALS, de RUGGRAAT, GEBOGEN RUG, SCHOUDERBLAD, KROMME BEENEN, STOMPVOETEN, PLATVOETEN, enz. worden er op zeer korten tijd volkomen genezen.

Op aanvraag zenden wij adressen van genezingen, **en belasten ons met** het maken van HAND- ARM- en KUNSTBEENEN.

Sprekelijk alle Maandagen, in het Hotel den GOUDEN APPEL, Rijsselwijk, KORTRIJK, van 2 1/2 tot 5 ure namiddag.

Sprekelijk alle Zaterdagen, in het Hotel den *Gouden Hoorn*, Simonstevenplaats, **BRUGGE** van **9** tot **3** ure namiddag ; alle andere dagen ten zijnen huize in den voormiddag.

Kosteloos onderzoek, betaling na tevredenheid.

Het huis VERDONCK wordt bijzonder aanbevolen door de heeren Geneesheeren en het alleen heeft de eer gehad zijne appareils te mogen tentoonstellen in de conferentiezaal der geneesheeren, Groote Markt, te Brussel.

KOUSSEN VOOR GEBORSTEN ADERS OP MAAT.

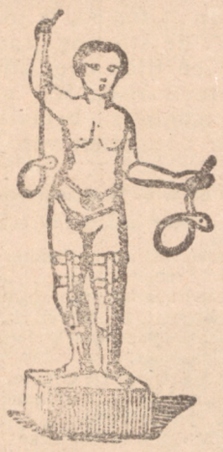

Brevets : N° 75846 ; 117532.

BREUKEN

Brevets : N° 2071.4 ; 161918.

Breukbanden zonder staal en zonder elastiek (4 maal gebevet.)

GENEZING ZONDER OPERATIE

François VERDONCK, Bandagiste,

Kerkstraat, ANSEGHEM (bij Kortrijk).

BERICHT UIT MENSCHLIEVENDHEID.

Breuklijders weest op uwe hoede ! Laat u niet misleiden door al die verlokkende aankondigingen die wij dagelijks in de gazetten aantreffen, van personen die zich als specialisten, breukmeesters of breukbandmakers willende doen doorgaan, en die van 't vak weinig of niet kennen, en slechts bandenverkoopers zijn en zelfs nooit geen brevet bekomen hebben. — Zwigt u van rondreizende personen.

Wekelijks wordt onze **hulp ingeroepen van personen met breuken zoo groot als een kinderhoofd, veroorzaakt door operatie of door het dragen van slechte banden bijzonderlijk door de elastieke, die door hunne uitrekking zonder weerde zijn voor het ophouden eener begin of volledige zakbreuk.** Vraagt *honderde adressen* ons uit menschlievendheid gegeven van personen 1, 2 en 3 maal geopereerd en die nu duizendmaal slechter zijn dan voortijds. Neemt wel in acht dat wij door 40 jaren ondervinding aller kunnen beteugelen, door onze veelvoudige stelsels van breukbanden. — Kinderen worden gewaarborgd genezen. — **1000 franks beloning** aan gelijk welken specialist of breuklijder welke het bovengemelde kan weerleggen.

BUIKBANDEN. — Bijzonder huis voor het maken van Buikbanden, voor vrouwen die lijden aan allerhande zakking van den buik. — **KOUSSEN voor geborsten aders.**

ALLES GEWAARBORGD. — KOSTELOOZE RAADPLEGING.

BETALING NA TEVREDENHEID.

Sprekelijk alle MAANDAGEN, van 9 tot 4 u. namiddag, in den *Gouden Appel*, Rijsselwijk, KORTRIJK
Andere dagen te zijnen huize in den voormiddag.

Op verzoek beegeeft M. VERDONCK zich ten huize van eenieder.

Suikerbakkerij Ter Statie

VANNESTE-BREL

IJzerwegstraat, 1, KORTRIJK

op den hoek aan den Kortrijkschen Bank

TELEFOON 298

Juist aangekomen groote keus van Fransch geconfijt fruit (Fruit confit de France).

Rijke keus van cristalen, zijden en porceleinen bonbonnièren voor *Kerst- en Nieuwjaargeschenken*.

Chocolade der Patrons Patissiers, Milka, Suchard, Gala-Peter.

Gefoureerde en andere Wafels.

Bijzonderheid : Kortrijksche Wafels, Galettes Parisiennes.

Zoetekoek met secade gegarnierd en andere.

Koningskoek aan 1 fr. de kilo.

Fabriek van Scheikundige Meststoffen

RICHARD DE STOBBELEIR

Molenstraat, 69, AALST

Opgeloste en gemalen Guano — Klavervet — Scheikundige Meststoffen (chimiques)
Soda-Nitraat — Superphosphaat — Kaïniet — IJzerslakken, enz.
VRAAGT PRIJS-COURANT.

PHOTOGRAPHIE D'ART

G. ROESLER-BOLLE

rue Longue des Pierres, 35, COURTRAI

Maison la plus renommée de la contrée, recommandée particulièrement à Messieurs les Ecclésiastiques.

Agrandissements en tous genres : Noir, Sépia, Charbon, Pastel.

Spécialité : Peinture à l'huile d'une grande finesse. Ressemblance garantie.

GRAND CHOIX DE CADRES.

Waschpoeder Jeanned'Arc

zonder mededinger

om den potasch te vervangen en de zeep te sparen

wordt

in alle kruidenierswinkels verkocht.

ZILVEREN MEDALIE

Wederlandsche Tentoonstelling Roubaix 1911.

Fabrikanten : TRENTESEAUX Gebroeders

te HERSEAUX (Statie).

DE PILLEN VAN Dr CODERRE

VOOR BLEEKZUCHTIGE EN ZWAKKE VROUWEN

Kostelooze raadplegingen mondelings, of per brief.

Elke zieke vrouw die nog niet de Pillen van Dr Coderre voor bleekzuchtige en zwakke vrouwen beproefd heeft, mag niet beweren dat zij ongeneesbaar is.

De Pillen van Dr Coderre hebben duizende vrouwen genezen, die na gedurende jaren afgezien, en allerhande verschillende geneeswijzen gevolgd te hebben, zich ongeneesbaar dachten en besloten waren te lijden tot de eindelijke verlossing.

Gij allen die worstelt tegen de brutale kwelling der ziekten die men Eierstokontsteking, Metriet, Gezwellen, Zakkingen der Baarmoeder, Fibroom, heet ;

Gij allen, ongelukkige gekwetsten der moederschap, die in uw lichaam eene voortdurende en wreede pijn blijft gevoelen ;

Gij allen die door bloedarmoede, witvloed, bloedverlies, de onregelmatigheid der maandstonden, leucorrhée, afgemat zijt ;

Gij allen, kwijnende meisjes die door de krisis der vrouwwording ontsteld zijt, en jonge bleekzuchtige meisjes voor wien elke maandstond eene foltering is ;

Gij allen die bedreigt zijt door de ongevallen van 't keeren der jaren, bloedaandrang, warmtegevoel, bedwelmingen, duizeligheden ;

Gij allen die lijdt aan schedelhoofdpijn, verstopping, storingen der spijsvertering, nierpijn, zenuwstoringen, gemis aan slaaplust ;

Gij allen die eene wankelende gezondheid hebt, die lijdt zonder duidelijk noch de reden, noch de plaats te kunnen aanwijzen over ongemakken, gij neurastenieken, door 't werk en 't verdriet overspanden en verzwakten, gebruikt de Pillen van Dr Coderre voor bleekzuchtige en zwakke vrouwen, en zooals duizende anderen die er de proefneming van gedaan hebben, gij zult genezen.

Een kabinet van kostelooze raadplegingen is gevoegd aan de bureelen der Pillen van Dr Coderre, 107, Zennelaan, te Brussel. Alle zieke vrouwen, en vooral die welke wanhopend zijn, zij die alles beproefd hebben en zich ongeneesbaar achten, worden verzocht onze geneesheeren-specialisten te raadplegen, met hen te gaan bezoeken of te schrijven : zij zullen, zonder één centiem te moeten uitgeven, goeden raad en verkleefde verzorging bekomen. Het kabinet van kostelooze raadpleging der Pillen van Dr Coderre is alle dagen open, behalve Zondags, van 9 u. 's morgens tot 5 u. 's avonds.

PILLEN VAN Dr CODERRE, 107, Zennelaan, BRUSSEL

De Pillen van Dr Coderre worden verkocht in alle apotheken van België aan 3 frank de doos.

Depot te Kortrijk : Apotheek HULPIAU, Leiestraat, 36.

aOns nieuw uitlegboekje, bevattende een *Almanach voor 1913*, zal gratis gezonden worden aan al de men die er de aanvraag van doen aan : Pillen van Dr Coderre, 107, Sennelaan, Brussel, Departem. 50.

UNION ET PRÉVOYANCE

NAAMLOOZE VENNOOTSCHAP

Kapitaal: EEN MILLIOEN frank.

Werkende onder het toezicht zijner leden

Gezamentlijke waarborg op 30en Juni 1912 } **5 MILLIOEN 284,000 FR.**

Zaken verwezentlijkt op 30en Juni 1912 voor } **37 1/2 MILLIOEN FRANKEN**

1. **LEVENSVERZEKERINGEN aan de beste gekende** voorwaarden verblijf in Congo toegelaten
2. **SPAAR- EN PENSIOENKAS in zuivere mutualiteit** aan de beste gekende voorwaarden.
3. **LIJFRENTEN** waarvan de belegde **kapitalen gewaarborgd** zijn door 1ste hypotheek van dezelfde waarde.
4. **WEDUWE EN WEEZENPENSIOENEN.**
5. **PENSIOENEN EN VERZEKERINGEN DER BEDIENDEN,** bijzondere voorwaarden voor een gansch persooneel
6. **VOLKSVERZEKERINGEN,** menschlievende voorwaarden.
7. **LEENINGEN OP HYPOTHEEK** en om te **BOUWEN.**
8. **AANKOOP VAN GOEDEREN** op **RENTE,** aan de hoogste voorwaarde gewaarborgd door hypotheek van 1ste rang.
9. **PLAATSEN VAN HYPOTHEEK OP 1ste RANG** voor 3e personen zonder intrest (tegenwoordig 4.25 %) met namelijke inschrijving der geldschieters voor alle sommen te beginnen, van 200 fr.
10. **SPOEDIGE HERVORMING VAN VERLIEZEN OP OPENBARE FONDSEN.**

Verschillende agentschappen en inspecties te bekomen

Kostelooze inlichtingen } **de Lignestraat, 39, Brussel**

Schrijfmachienen

UNDERWOOD Rebuilt

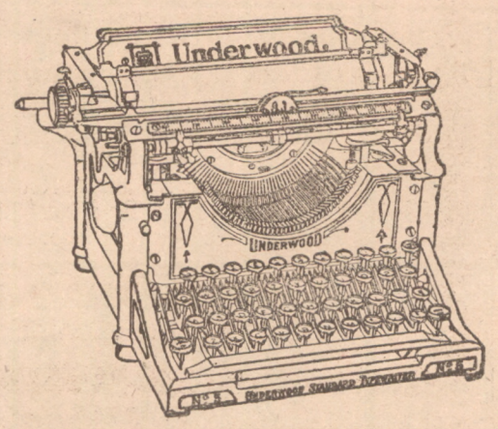

Wie goedkoop eene SCHRIJFMACHIEN koopen wil, vrage de UNDERWOOD REBUILT

Prijs : 375 fr.

Eenige depothouder voor België

J. VERMAUT

drukker-uitgever,
28, Langesteenstraat, 28, Kortrijk.

HUIS JOSEPH VERRIEST

Savarystraat, 13, KORTRIJK.

GROOT- en KLEINhandel in allerhande linnen en katoen :

wit, blauw en ongebleekt ; tafel- en bedlinnen, hand- en zakdoeken, cotonnet, flanel, kanefas voor rolgordijnen, los-weefsel voor stikwerk en Normandische cretonne ; stamijn voor dames-handwerk, fantasie tafelkleederen en oud linnen. Katoen en wolle sergen. Kloosterstoffen, enz. — Mekaniek borduurwerk.

TANDPIJNDOODER

1 frank het fleschje

Geneest zoo snel als de bliksem alle pijn voortkomende van holle tanden. Het is het doelmatigste, het goedkoopste en het eerste geneesmiddel dat op zulke groote schaal door eenen vlaamschen apotheker aan het vlaamsche volk te koop gesteld is geworden. — Riskeer **1 frank ;** zoo uwe tandpijn op 1/2 minuut niet weg is, krijgt gij **5 frank.**

Hoofddepot : *Apotheek « De Biekorf », Dijkstraat, 36, Antwerpen.*

Ook te verkrijgen bij apotheker P. Mattelaer, Voorstraat, Kortrijk, en Becuwe, aerssenapotheek, Yperen

BREUKEN

Genezing ZONDER OPERATIE

door den **specialen band DUMONCEAU, vier Bevetten. Eere-diploma** en **zilveren Medalie.** Dees toestel, volkomen **zonder veeren,** is draagbaar dag en nacht zonder ongemak, alle werken toelatende en met regelbare drukking, de scheuren van het darmvlies worden regelmatig vereenigd en men bekomt dadelijke verzachting, verbetering en zekere genezing.

Den heer **A. DUMONCEAU,** specialist, **21, rue aux Choux, BRUSSEL,** geeft volkomene **waarborg** en zend kosteloos allen uitleg. Men kan deze toestellen aanpassen bij den heer **Georges DUMONCEAU,** depositaris 23, Kortesteenstraat, KORTRIJK. Spreekbaar alle dagen van 9 tot 6 uren.

Achille EEMAN, Aalst

HUIS GESTICHT IN 1876

Kunstguano en Scheikundige vetten

Prijs volgens samenstel — Vraagt Prijs-courant

Al onze vervaardigde kunstvetten bevatten : 1° STIKSTOF onder vorm van nitraat en ammoniak; 2° het PHOSPHORZUUR onder vorm van superphosphaat ; de POTASCH onder vorm van oplosbare zouten.

Grondstoffen aan den koers van den dag, zooals :

NITRAAT VAN SODA, Sulfaat van Ammoniak, Superphosphaat, Zwavelzuur Potasch, Chloorzuur Potasch, Kaïniet, IJzerslakken, Zwavelzuur IJzer, Plaaster, Samengestelde opgeloste Guano « DE ZON », Phosphaat Bernard en Magnesium. — ZUIVERE BLAUWE ALUIN, Middel tegen de a dappelplaag en 't zwart der granen.

VERGRUIZERS VERMOREL, Eclair n° 1, aan de laagste prijzen.

Om goed uw eten te verteren

GEBRUIKT DE

PILLEN van Dr GARRIN

Zij verkloeken de maag en het bloed
Zij versterken de zenuwen
Zij geven eetlust
Zij genezen hoofdpijn en migraine
Zij genezen anemie (bloedarmoede)
Zij voorkomen tering (tuberculose).

Deze pillen purgeeren niet ; zij verslijten het lichaam niet ; zij vergemakkelijken eenvoudiglijk het verteren van het eten, en zij werken op zulkdanige wijze dat er niets verloren ga van de voedingstof die wij innemen. VEEL MENSCHEN IMMERS ETEN NOG AL WEL, DOCH BLIJVEN ALTIJD FLAUW ; de oorzaak ligt hierin : dat er veel voedingstof verloren gaat, « het eten komt eruit gelijk het er in gaat. » Het wordt niet verteerd, ofwel het wordt slechts gedeeltelijk verteerd. Het baat immers niet van veel te eten, het bijzonderste is van goed te verteren. De **pillen van Dr Garrin** zijn onder dit opzicht een uitmuntend vereringsmiddel.

Hun gebruik geeft altijd goeden uitslag. Ook zijn zij aangenomen en aanbevolen door menigvuldige doktoors en specialisten.

Gebruikswijze : men neemt 3 tot 4 pillen per dag, ééne voor ieder eetmaal.

Prijs : **1 fr. 25** de doos. — Voor 6 doozen : **7.00 fr.** — Voor 12 doozen : **12.00 fr.**

Depot voor Kortrijk : **Apotheek P. MATTELAER,** Voorstraat, 48, Kortrijk. — Telefoon 221.

ELECTRICITEIT

Onderneming van Licht, Dynamos, Motoren Ventilatoren, enz.

CENTRALE VERWARMING.

Warm water en Stoomverwarming.

F. Van den Bulcke & Zonen

Overleiestraat, 54, Kortrijk.

PIANOS - - DERDEYN

:: ROUSSELARE ::

Fabriek, 2-3-4-5, Gazstraat
Houtstapels : Veldstraat. TEL. 101

Pianos en Auto-Pianos DERDEYN

VERHURING - HERSTELLING - VERWISSELING.

Harmoniums, Violen, Mandolinen en toebehoorten

— MUZIEK IN ALLEN AARD —

UITMUNTENDE

GENEESMIDDELEN

onze lezers bijzonderlijk aanbevolen

sedert jaren lang in 't gebruik, en dagelijks door de geneesheeren aangeprezen om hunne goede bereiding en hunne zekere uitwerking. Iedere hoeveelheid is genoegzaam tot eene volkomene genezing.

1. Zincoline R. O. prima

Uitstekend geneesmiddel binst winter en zomer tegen alle huidziekten : sproeten, zonneslag, kloven, ruwheid, spleten, tot brandwonden toe en aderdruipingen.
Prijs : 35 cent.

Tegen opzending van postbon, verzending overal.

OPGELET : Ieder van deze middels is uitsluitelijk verkocht tot Kortrijk, Onze-Lieve-Vrouwstraat, 6, hoek der Groote Markt en Leiestraat, bij den Apotheker OTTEVAERE RAYMOND, die alles bereidt volgens wetenschappelijke kunstvoorschriften, aan de genadigste prijzen.

BIJZONDER BERICHT : aan landbouwers en liefhebbers raden wij aan het vermaard

Vroompoeder voor peerden, prijs 1.50.

Bleene poeder voor hoornvee, prijs 1.50

Duivenzout R. O. voor alle slach van pluimgedierte, prijs 50 cmen.

VERWARMING VERLICHTING

Oud huis V. SENGIER-COURTENS

opv. JUSTIN HOUDMONT & Zs

4, LEIESTRAAT, 4 — TELEFOON 170 — **KORTRIJK**

(tegenover 't Stadhuis)

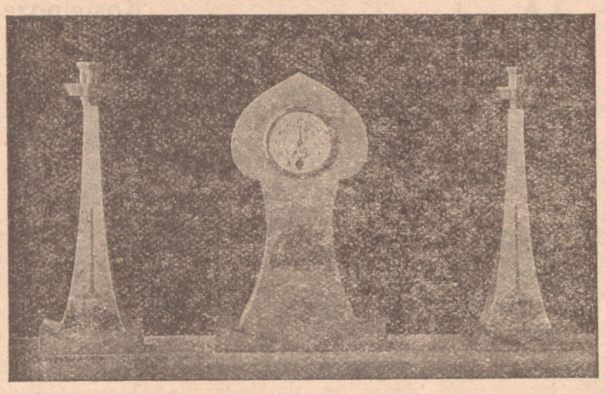

GROOTE KEUS IN

Luchters,
Schouwgarnituren
en **Foyers.**

Kristal, Porselein en Gleiswerk.

Tafelgerief in zilver en in wit metaal.

— TAFELMESSEN. —

ZENUWZIEKTEN!
ZENUWZIEKTEN!

JA! JA!

't Is een aangenomen feit :

De wonderbare Poeders van het Wit Kruis

verzachten oogenblikkelijk en genezen spoedig ALLE ZENUWZIEKTEN : Pijnlijke maandstonden, hoofdpijn, schele hoofdpijn (migraine), draaiïngen, zenuwkoorts, de hevigste tandpijn, scheuten in de tanden, hartkloppingen, slapeloosheid, gejaagdheid op de zenuwen, zenuwzwakte, vallende ziekte, zenuwaanvallen bij de vrouwen (hysterie), zwaarmoedigheid, stokken in de keel, rheumatisme, fleurecijn, jicht, enz., enz.

De Poeders van het Wit Kruis versterken de zenuwen,

ze zijn gansch onschadelijk en missen nooit hun uitwerksel.

PRIJS : fr. 1.25 de doos ; fr. 3.25 de 3 doozen of de drie dubbele doos ; fr. 6.25 de 6 doozen of de zes dubbele doos.

Algemeen depot : Apotheek F. TUYPENS, Houtbriel, 24, Sint-Nikolaas, alsook in alle goede apotheken.

Wacht U van namaaksels, ze zijn zonder waarde.

Verkrijgbaar bij MM. Descamps-Terrière, Steenpoort, 8, en Hulpiau, apothekers te Kortrijk.

DE NAAIMACHIENEN SINGER

worden geleverd met groot krediet, naar keus der klanten.

Betaling per week, per 14 dagen of per maand.

Machienen van alle modellen aan eenieders bereik

DE BESTE KWALITEIT AAN DEN LAAGSTEN PRIJS.

GROOTE KORTING OP KOMPTANT.

Verwisseling van oude machienen aller stelsels.

KOSTELOOS ONDERRICHT.

GOED VERZORGDE REPARATIEN.

LA COMPAGNIE SINGER, Naamlooze Vennootschap.

27—31, Oud-Kleerkoopersstraat, BRUSSEL.

KORTRIJK, 47, Doornijkstraat.

ISEGHEM, Gentstraat, 22.
MEENEN, Koningstraat, 6.
MEULEBEKE, Statiestraat, 28.
MOESKROEN, Statiestraat, 117.
WAEREGHEM, Stormestraat, 16.
WERVICK, Ooievaartstraat, 5.

Belgische Hypotheekmaatschappij EN SPAARKAS

NAAMLOOS VENNOOTSCHAP — Kapitaal 5.000.000 Frank

Zetel te ANTWERPEN, N° 71, KUNSTLEI.

Beheerraad : MM. Baron FREDEGAND COGELS, *voorzitter*, EDOUARD THYS, *ondervoorzitter*, ALPH. ULLENS DE SCHOOTEN, LEON VANDEN BOSCH, HENRI-J. ENGELS.

Collegie der Commissarissen : MM. JEAN DELLA FAILLE DE LÉVERGHEM, *voorzitter*, de Graaf ADRIEN DE BORCHGRAVE D'ALTENA, LEON COLLINET-PLISSART, Baron AUGUSTE DELBEKE, EDOUARD JOLY, de Graaf OSCAR LE GRELLE.

SPAARBOEKJES aan **3.25** % en **3.60** %

RENTEBOEKJES op NAAM met zesmaandelijksche coupons aan **3.80** % of **4** %

Uitgifte van Grondobligatiën aan 4.00 %

Leeningen op Hypotheek — Voorschotten op Titels

AGENTEN

AVELGHEM : M. Aimé Vercruysse, Gemeentesekretaris.
MOEN : M. Eudore Hooghe, Gemeentesekretaris.
HOOGLEDE (Sleyhaeghe) : Achille Pieters, Melkerijbestuurder.
MOORSLEDE : Maurice Reuse, Onderwijzer.
PASSCHENDAELE : Ernest Liefooghe, Deurwaarder.
RUMBEKE : Bruno Roose, Koster.

SCALDIS RIJWIELEN

Het Rijwiel van den Gentleman

MET RINGVORMIGE LOOPVLAKKEN
ONVERSLIJTBAAR
EN ONLOSLOOPBAAR
70 % minder wrijving
IDEAAL VOOR HET TOURISME
- FIJNSTE TOEBEHOORTEN -

Motorrijwielen Scaldis

EENVOUDIG EN BETROUWBAAR

1 1/2 HP = Frs 650.—
2 1/2 HP = Frs 850.—

Te koop bij alle fijne werktuigkundigen

KATALOGEN FRANCO OP AANVRAAG

Etablissements SCALDIS. -- Antwerpen

Naamlooze Maatschappij — Kapitaal 500.000 franken

Monopool voor België der beste rijwielspecialiteiten de banden **Perfection**, de vrijwielnaven **O'Karr**, de garnituren **Bios**, de houten velgen **Dominion**, de kettingen **Club**, de zadels **World** de lantaarns **Solar**.

Laatste WAARSCHUWING vóór de VERVOLGINGEN.

IK kom u voor de laatste maal waarschuwen, vriendje : zoo gij tegen de naaste week geene doos

BORSTPASTILLEN van 1 Frank, van de **Apotheek de Biekorf, 76, Dijkstraat, Antwerpen. Telefoon 6206,** gekocht hebt, zal ik u meê pakken, 't is al te lang dat gij aan alle soorten van onderwetsche vodden van over 10 en 20 jaren uw centen hebt gegeven, om u van uwe valling, hoest en fleuris af te geraken.

— Het echte hedendaagsch volksmiddel ; ééne doos is genoeg voor éénee week. —

Ook te verkrijgen bij apotheker P. Mattelaer, Voorstraat, Kortrijk, en Becuwe, aerssenapotheek, Ypere

---

Antwerpen's Bouw- & Hypotheekbank

Naamlooze Maatschappij. — Kapitaal 2.000.000 Frank.

Zetel : ANTWERPEN, Twaalf Maandenstraat, 13, nevens de Beurs

Voorzitter : Graaf van der Stegen de Schriek.

Beheerders : Baron van der Gracht d'Eeghem ; Bernard Janssens, nijveraar te St-Niklaas ; Valère Danaux, advocaat te Zoningen ; Leopold Vlytsam, koopman te Antwerpen.

Afgevaardigde-Beheerders : Ridder R. de Schoutheete de Tervarent ; Jos. Opbeeck, bankier te Antwerpen.

Collegie van Commissarissen : MM. Florent Boeynaems, notaris te Antwerpen ; Schöller, advocaat te Antwerpen ; Ch. Tuyttens, te Antwerpen.

Spaarboekjes aan **3.60 %** 's jaars.
Intrest daags na de storting, zonder op termijn te plaatsen.
Men kan ten allen tijde over zijn geld beschikken.
Kasbons op naam van fr. 500, voor 5 jaar aan **4.75 %**
Intrest per zes maanden, betaalbaar ten huize.
Grondpandelijke obligatiën van 15 jaar aan 4 %. Stukken van fr. 100, 500 en 1.000.

Leeningen op vaste goederen in eersten rang van Hypotheek aan voordeelige voorwaarden.

Voor nadere inlichtingen wende men zich in :

AVELGHEM : M. O. Vandemeulebroeke, landm.
BELLEGHEM : M. Camiel Prenen, koster.
CASTER : M. J.-B. Platteau-Puissant, grondeigen.
COYGHEM : M. Sylvain Bekaert, Koster-verzek.
CUERNE : M. Jules Melsens, gemeente-sekretaris
DEERLIJK : M. Prosper Opsomer.
GYSELBRECHTEGEM : M. Hector De Groote.
HARELBEKE : M. Jul. Plaetsier-Gryspeert, hand.
HEESTERT : M. Alfred Van de Walle.
HULSTE-BAVICHOVE : M. P. Vandenbulcke.
ISEGHEM : M. Fl. Behaeghe, Vandenbogaerde.
MARCKE : MM. Cyr. en Gabr. De Brabandere.
MOEN : M. Ernest Coene, verzekeraar.
OOTEGHEM : M. Alois Hoet, koster.
PLOEGSTEERT : M. C. Bossaert, Armentierstr.
STACEGHEM : M. Albert Vlieghe.
TIEGHEM : M. Alfons Supply.
VICHTE : M. Remy Faveere.
WAERMAERDE : M. Teophiel Meire.
WINKEL-ST-ELOI : M. J. Oost-Van Heuvel.

Alleen hoogst gewaardeerde personen worden gevraagd als Agent, voor elke gemeente niet vertegenwoordigd.

RHUMATISM

De meest ingewortelde, de smartelijkste jicht, de heupjicht en de lendenpijnen, zelfs de hardnekkigste, zullen niet weerstaan aan de **William Cachetten.** Het is het wetenschappelijk geneesmiddel van het rhumatisme. De **William Cachetten** werken op het vel, op het bloed en ook op de blaas.

Dadelijke verzachting ; genezing binnen de acht dagen.

In doozen van 2 fr. de 15 cachetten. — 3 fr. de 25 cachetten.

Apotheek MICHOT te Charleroi en bij alle apothekers van België.

Kortrijk, Hulpiau, Deneus ; *Meenen,* Flipts; *Rousselare,* Van Houwe; *Moeskroen,* Maes ; *Iseghem,* Rodenbach, Verhamme, en **overal.**

Voor uwe MEUBELS!

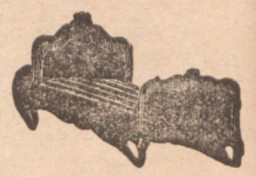

vergeet niet het welgekend huis

JULIEN VANDELEENE

LANGESTEENSTRAAT, N° 24, KORTRIJK.

GROOTE KEUS, LAGE PRIJZEN.

Altijd in magazijn : Slaapkamergarnituren in alle stijlen, Meubels voor eetzalen, Salongarnituren, Amerikaansche bureaux, Herberggerief, Matrassen, Spiegels, Kinderrijtuigen, Karpetten, IJzeren bedden, enz., enz.

— MEN WORDT TER TROUWE BEDIEND —

MUZIEKMAATSCHAPPIJEN

koopt uwe instrumenten in het

HUIS EM. FAUCONIER

Keizer Karelstraat, 83, TE GENT.

BUGLES te beginnen aan fr. 33.00.

Clarinette si b, ebbenhout, 13 sleutels, 2 ringen, fr. 45.00.

franco t'huis geleverd.

VRAAGT PROSPECTUS.

CHAMPAGNE MERCIER EPERNAY

STOCK EN CAVES	16.000.000	BOUTEILLES
VENTE ANNUELLE	4.500.000	BOUTEILLES
LONGUEUR DE CAVES	21	KILOMÈTRES

Agent : R. GRYMONPREZ-SOETE, Doornijkwijk, 9, Kortrijk